

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B**

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2019/945

2019 m. kovo 12 d.

dėl bepiločių orlaivių sistemų ir trečiųjų valstybių bepiločių orlaivių sistemų naudotojų

(OL L 152, 2019 6 11, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2020 m. balandžio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/1058	L 232	1	2020 7 20
► <u>M2</u>	2022 m. kovo 22 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/851	L 150	21	2022 6 1
► <u>M3</u>	2024 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/1108	L 1108	1	2024 5 23

▼B**KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2019/945**

2019 m. kovo 12 d.

dėl bepiločių orlaivių sistemų ir trečiųjų valstybių bepiločių orlaivių sistemų naudotojų

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos*1 straipsnis***Dalykas**

1. Šiuo reglamentu nustatomi bepiločių orlaivių sistemų (UAS), skirtų naudoti pagal Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947 nustatytas taisykles ir sąlygas, ir nuotolinių identifikavimo priedų projektavimo ir gamybos reikalavimai. Be to, jame nustatoma, kokio tipo UAS projektavimui, gamybai ir priežiūrai taikomas sertifikavimo reikalavimas.

2. ►**M1** Juo taip pat nustatomos UAS, jų pagalbinių įrenginių rinkinių ir nuotolinio identifikavimo priedėlių tiekimo rinkai ir jų laisvo judėjimo Sąjungoje taisyklės. ◀

3. Be to, šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kurių trečiųjų valstybių UAS naudotojai turi laikytis pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 bendro Europos dangaus oro erdvėje naudodami UAS.

*2 straipsnis***Taikymo sritis****▼M1**

1. Šio reglamento II skyrius taikomas šiems gaminiams:

a) UAS, skirtoms naudoti pagal atvirajai UAS naudojimui kategorijai taikomas taisykles ir sąlygas arba pateikus naudojimo deklaraciją pagal specialiąją UAS naudojimui kategoriją, kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, išskyrus privačiai sukonstruotas UAS, ir paženklintoms šio reglamento priedo 1–5, 16 ir 17 dalyse nustatytu klasės identifikavimo ženklu, rodančiu, kuriai iš Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947 nurodytų septynių UAS klasių priklauso ta UAS;

b) 16 dalyje nustatytiems C5 klasės pagalbinių įrenginių rinkiniams;

c) nuotolinio identifikavimo priedėliams, nustatytiems šio reglamento priedo 6 dalyje.

2. Šio reglamento III skyrius taikomas UAS, naudojamoms pagal sertifikuotajai ir specialiajai UAS naudojimui kategorijoms taikomas taisykles ir sąlygas, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/947, išskyrus kai naudojama pateikus deklaraciją.

▼B

3. Šio reglamento IV skyrius taikomas UAS naudotojams, kurių pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje arba kurie yra įsisteigę arba gyvena trečiojoje valstybėje, jeigu tos UAS naudojamos Sąjungoje.
4. Šis reglamentas netaikomas UAS, skirtoms naudoti tik patalpose.

*3 straipsnis***Apibrėžtys**

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) bepilotis orlaivis – orlaivis, naudojamas arba suprojektuotas veikti autonomiškai arba būti pilotuojamas nuotoliniu būdu be piloto jame;
- (2) bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo įranga – prietaisas, įrenginys, mechanizmas, aparatas, reikmuo, programinė įranga arba pagalbinis įtaisas, kurie yra būtini saugiam bepiločio orlaivio naudojimui užtikrinti, bet nėra jo dalis ir nėra gabenami tame bepiločiame orlaivyje;

▼M3

- (3) bepiločio orlaivio sistema (UAS) – Reglamento (ES) 2018/1139 ⁽¹⁾ 3 straipsnio 30 punkte apibrėžtas bepilotis orlaivis ir jo valdymo ir stebėjimo blokas;

▼B

- (4) bepiločio orlaivio sistemos naudotojas (UAS naudotojas) – juridinis arba fizinis asmuo, kuris naudoja arba ketina naudoti vieną arba daugiau UAS;
- (5) atviroji kategorija – UAS naudojimo kategorija, apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 4 straipsnyje;
- (6) specialioji kategorija – UAS naudojimo kategorija, apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje;
- (7) sertifikuotoji kategorija – UAS naudojimo kategorija, apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 6 straipsnyje;
- (8) derinamieji Sąjungos teisės aktai – Sąjungos teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių pateikimo rinkai sąlygos;
- (9) akreditavimas – akreditavimas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 10 dalyje;
- (10) atitikties vertinimas – procesas, kuriuo nustatoma, ar gaminys atitinka nustatytus reikalavimus;
- (11) atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanči atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir tikrinimą;

⁽¹⁾ 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>)

▼B

- (12) CE ženklas – ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad gaminys atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus Sąjungos derinimo teisės aktuose, kuriuose numatytas ženklinimas šiuo ženklu;
- (13) gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris gaminį gamina arba užsako suprojektuoti ar pagaminti ir jį parduoda savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą;
- (14) įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gamintojo raštu įgaliotas veikti jo vardu ir atlikti nurodytas užduotis;
- (15) importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris Sąjungos rinkai pateikia gaminį iš trečiosios valstybės;
- (16) platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia gaminį rinkai;
- (17) ekonominės veiklos vykdytojai – UAS gamintojas, įgaliotasis gamintojo atstovas, importuotojas ir platintojas;
- (18) tiekimas rinkai – gaminio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba nemokamai;
- (19) pateikimas rinkai – gaminio tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
- (20) darnusis standartas – darnusis standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 dalies c punkte;
- (21) techninė specifikacija – dokumentas, kuriame nustatomi techniniai reikalavimai, kuriuos turi atitikti gaminys, procesas arba paslauga;
- (22) privačiai sukonstruota UAS – asmeniniam naudojimui konstruotojo surinkta arba pagaminta UAS, išskyrus UAS, surinktas iš dalių rinkinio, kurį gamintojas pateikė rinkai kaip vieną parengtą surinkti komplektą;
- (23) rinkos priežiūros institucija – valstybės narės institucija, atsakinga už rinkos priežiūrą savo teritorijoje;
- (24) atšaukimas – priemonės, kuriomis siekiama, kad galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys būtų grąžintas;
- (25) pašalinimas – priemonės, kuriomis siekiama panaikinti galimybę tiekimo grandinėje esantį gaminį tiekti rinkai;
- (26) bendro Europos dangaus oro erdvė – oro erdvė virš teritorijos, kuriai taikomos Sutartys, taip pat bet kuri kita oro erdvė, kuriai valstybės narės taiko Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 551/2004 ⁽¹⁾ pagal to reglamento 1 straipsnio 3 dalį;

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo (OL L 96, 2004 3 31, p. 20).

▼B

- (27) nuotolinis pilotas – fizinis asmuo, atsakingas už saugų bepiločio orlaivio skrydžio vykdymą rankiniu būdu valdant jo skrydžio valdymo svirtis arba, kai bepilotis orlaivis skrenda automatiškai, stebint jo maršrutą, ir gali bet kada įsikišti ir pakeisti maršrutą;
- (28) maksimali kilimo masė – gamintojo arba surinkėjo nustatyta didžiausioji bepiločio orlaivio masė su kroviniumi ir degalais, kuriai esant galima naudoti bepilotį orlaivį;
- (29) krovinys – bet koks prietaisas, mechanizmas, įrenginys, dalis, aparatas, reikmuo arba pagalbinis įrenginys, įskaitant ryšių įrangą, kuris yra sumontuotas orlaivyje arba pritvirtintas prie orlaivio, bet nėra skirtas ar numatytas skrendančiam orlaiviui valdyti ir nėra orlaivio korpuso, variklio arba oro sraigto dalis;
- (30) sekamasis režimas – UAS naudojimo režimas, kai bepilotis orlaivis nuolat seka nuotolinį pilotą iš anksto nustatytu spinduliu;
- (31) tiesioginis nuotolinis identifikavimas – sistema, kuria užtikrinamas vietinis informacijos apie skrendantį bepilotį orlaivį, įskaitant jo ženklus, perdavimas taip, kad šią informaciją būtų galima gauti be fizinės prieigos prie bepiločio orlaivio;
- (32) geografinis orientavimas – funkcija, kuri, remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis, nustato galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir išpėja nuotolinį pilotą, kad šis galėtų imtis efektyvių veiksmų tam pažeidimui išvengti;
- (33) garso galios lygis $L_{WA} - A$ – svertinė garso galia, išreikšta dB 1 pW galios atžvilgiu, kaip apibrėžta standarte EN ISO 3744:2010;
- (34) išmatuotasis garso galios lygis – garso galios lygio vertė, nustatyta matavimais, kaip aprašyta priedo 13 dalyje; išmatuotosios vertės gali būti nustatomos kaip vieno reprezentatyvaus tam tikro įrangos tipo bepiločio orlaivio vertės arba kaip kelių bepiločių orlaivių verčių vidurkis;
- (35) garantuotasis garso galios lygis – garso galios lygio vertė, gauta laikantis priedo 13 dalyje nustatytų reikalavimų, atsižvelgiant į neapibrėžtis, atsirandančias dėl gamybos proceso ir matavimo metodų nukrypimų, ir jei gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas patvirtina, kad remiantis taikytomis ir techniniuose dokumentuose nurodytomis techninėmis priemonėmis ši vertė nėra viršyta;
- (36) kybojimas – laikymasis ore toje pačioje geografinėje padėtyje;
- (37) žmonių sambūriai – susibūrimai, iš kurių dėl susirinkusių žmonių gausos neįmanoma išėiti;

▼ **M3**

- (38) valdymo ir stebėjimo blokas – nuotolinio bepiločių orlaivių valdymo ir stebėjimo įranga, apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1139 3 straipsnio 32 punkte;
- (39) valdymo ir kontrolės sąsaja (C2) – skrydžiui valdyti naudojamas bepiločio orlaivio ir valdymo ir stebėjimo bloko duomenų ryšys;

▼ **M1**

- (40) naktis – laikas nuo civilinių sutemų pabaigos iki civilinės aušros pradžios, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 923/2012. ⁽¹⁾.

▼ **B**

II SKYRIUS

▼ **M1**

UAS, skirtos naudoti vykdant atvirosios arba specialiosios kategorijos skrydžius arba specialiosios kategorijos skrydžius pateikus naudojimo deklaraciją, pagalbinių įrenginių rinkiniai, paženklinėti klasės identifikavimo ženklu, ir nuotolinio identifikavimo priedėliai

▼ **B**

1 SKIRSNIS

Gaminiam keliami reikalavimai

4 straipsnis

Reikalavimai▼ **M1**

1. 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai turi atitikti priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytus reikalavimus.

▼ **B**

2. UAS, kurios nėra žaislai, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/48/EB, turi atitikti susijusius sveikatos ir saugos reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2006/42/EB, bet tik tokios rizikos, kuri nėra susijusi su bepiločio orlaivio skrydžio sauga, atžvilgiu.

3. Rinkai jau tiekiamų gaminių programinės įrangos atnaujinimai gali būti atliekami tik tokiu atveju, jei jie neturi poveikio gaminio atitiktčiai.

5 straipsnis

Gaminių tiekimas rinkai ir laisvas gaminių judėjimas

1. Gaminiai rinkai tiekiami tik tuo atveju, jei jie atitinka šio skyriaus reikalavimus ir nekelia pavojaus žmonių ir gyvūnų sveikatai ar saugai arba turto būklei ar saugumui.

⁽¹⁾ 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 (OL L 281, 2012 10 13, p. 1).

▼B

2. Dėl priežasčių, susijusių su šiuo skyriumi reglamentuojamais aspektais, valstybės narės nedraudžia, neriboja ir netrukdo tiekti rinkai gaminių, kurie atitinka šį skyrių.

▼M1

3. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnio 1–4 dalys taikomos nuo 2021 m. liepos 16 d.

▼B*2 SKIRSNIS**Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos**6 straipsnis***Gamintojų pareigos****▼M1**

1. Pateikdamas savo gaminį Sąjungos rinkai gamintojas užtikrina, kad jis būtų suprojektuotas ir pagamintas laikantis priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytų reikalavimų.

2. Gamintojas parengia 17 straipsnyje nurodytus techninius dokumentus ir atlieka 13 straipsnyje nurodytą atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą arba paveda ją atlikti kaip užsakomąją paslaugą.

Jeigu atlikus tą atitikties vertinimo procedūrą nustatoma, kad gaminys atitinka priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytus reikalavimus, gamintojas parengia ES atitikties deklaraciją ir paženklina gaminį CE ženklu.

▼B

3. Gamintojas saugo techninius dokumentus ir ES atitikties deklaraciją 10 metų nuo gaminio pateikimo rinkai dienos.

4. Gamintojas užtikrina, kad būtų įdiegtos procedūros, pagal kurias būtų išlaikoma serijinės produkcijos atitiktis šiam skyriui. Turi būti tinkamai atsižvelgiama į gaminio projekto, charakteristikų ar programinės įrangos pakeitimus ir darniųjų standartų ar techninių specifikacijų, kuriais remiantis deklaruojama gaminio atitiktis, pakeitimus.

Kai to reikia atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, gamintojas, siekdamas apsaugoti sveikatą ir užtikrinti vartotojų saugą, tiria parduodamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius gaminius ir gaminių atšaukimo atvejus ir nuolat informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

▼M1

5. UAS gamintojas užtikrina, kad ant bepiločio orlaivio būtų nurodytas tipas, kaip apibrėžta Sprendime 768/2008/EB, ir unikalus serijos numeris, pagal kuriuos būtų galima identifikuoti bepilotį orlaivį ir kurie, jei taikytina, atitiktų atitinkamai priedo 2–4, 16 ir 17 dalyse nustatytus reikalavimus. C5 klasės pagalbinių įrenginių rinkinių gamintojas užtikrina, kad rinkiniai būtų paženklinti tipu ir unikaliu serijos numeriu, pagal kuriuos galima juos identifikuoti. Nuotolinio identifikavimo priedėlių gamintojas užtikrina, kad ant nuotolinio identifikavimo

▼ M1

priedėlio būtų nurodytas tipas ir unikalus serijos numeris, pagal kuriuos būtų galima identifikuoti nuotolinio identifikavimo priedėlį ir kurie atitiktų priedo 6 dalyje nustatytus reikalavimus. Visais atvejais gamintojas užtikrina, kad unikalus serijos numeris taip pat būtų nurodytas 14 straipsnyje nurodytoje ES atitikties deklaracijoje arba supaprastintoje ES atitikties deklaracijoje.

▼ B

6. Gamintojas ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant jo pakuotės, arba prie gaminio pridedamame dokumente nurodo savo pavadinimą (vardą ir pavardę), registruotąjį prekės pavadinimą arba registruotąjį prekės ženklą, interneto svetainės adresą ir pašto adresą, kuriuo su juo galima susisiekti. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo būtų galima susisiekti su gamintoju. Kontaktiniai duomenys pateikiami galutiniams naudotojams ir rinkos priežiūros institucijoms lengvai suprantama kalba.

▼ M1

7. Gamintojas užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtas priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse reikalaujama gamintojo instrukcija ir informacinis pranešimas vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams atitinkamoje valstybėje lengvai suprantama kalba. Tokia gamintojo instrukcija ir informacinis pranešimas, taip pat visas ženklavimas turi būti aiškūs, suprantami ir įskaitomi.

▼ B

8. Gamintojas užtikrina, kad prie kiekvieno gaminio būtų pridėta ES atitikties deklaracija arba supaprastinta ES atitikties deklaracija. Kai pateikiama supaprastinta ES atitikties deklaracija, joje turi būti nurodytas tikslus interneto adresas, kuriuo galima gauti visą ES atitikties deklaracijos tekstą.

9. Gamintojas, manantis arba turintis pagrindo manyti, kad gaminiai, kuriuos jis pateikė rinkai, neatitinka šio skyriaus, nedelsdamas imasi taisomųjų priemonių, būtinų to gaminio atitikčiai užtikrinti, tam gaminiui iš rinkos pašalinti arba jam atšaukti, jei tai tikslinga. Jei gaminys kelia pavojų, gamintojas nedelsdamas apie tai praneša valstybių narių, kuriose jis tiekė rinkai tokius gaminius, rinkos priežiūros institucijoms, pateikdamas išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį, visas taisomasias priemones, kurių buvo imtasi, ir jų rezultatus.

10. Jei kompetentinga nacionalinė institucija pateikia pagrįstą prašymą, gamintojas tai institucijai lengvai suprantama kalba popierine ar elektronine forma pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus siekiant įrodyti, kad gaminys atitinka šį skyrių. Šios institucijos prašymu gamintojas bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminio, kurį jis pateikė rinkai, keliamą pavojų.

▼ M1

11. Pateikdami rinkai C5 arba C6 klasės UAS arba C5 klasės pagalbinį įrenginį, gamintojai informuoja valstybės narės, kurioje yra jų pagrindinė verslo vieta, rinkos priežiūros instituciją.

▼B*7 straipsnis***Įgaliotieji atstovai**

1. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą.

Įgaliotasis atstovas negali būti įgaliojamas vykdyti 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų ir 6 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos rengti techninius dokumentus.

2. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo suteiktame įgaliojime nurodytas užduotis. Įgaliojimu įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent šiuos veiksmus:

- a) saugoti ES atitikties deklaraciją ir techninius dokumentus 10 metų po gaminio pateikimo Sąjungos rinkai, kad nacionalinės rinkos priežiūros institucijos galėtų juos patikrinti;
- b) rinkos priežiūros arba sienų kontrolės institucijai pagrįstai paprašius, pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;
- c) rinkos priežiūros arba sienų kontrolės institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis dėl visų veiksmų, kurių imamasi gaminių, dėl kurių įgaliotajam atstovui buvo suteiktas įgaliojimas, neatitiktčiai arba jų keliamai saugos rizikai pašalinti.

*8 straipsnis***Importuotojų pareigos**

1. Importuotojas Sąjungos rinkai pateikia tik šiame skyriuje nustatytus reikalavimus atitinkančius gaminius.

2. Prieš pateikdamas gaminį Sąjungos rinkai, importuotojas įsitikina, kad:

- a) gamintojas atliko atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą, nurodytą 13 straipsnyje;
- b) gamintojas parengė techninius dokumentus, nurodytus 17 straipsnyje;
- c) gaminys paženklintas CE ženklu, taip pat, jei reikia, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu ir garso galios lygio ženklu;
- d) prie gaminio pridėti 6 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodyti dokumentai;
- e) gamintojas įvykdė 6 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

▼M1

Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytų reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama jo atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų vartotojų ir trečiųjų šalių sveikatai ir saugai, importuotojas apie tai praneša gamintojui ir kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.

▼ B

3. Importuotojas ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant jo pakuotės, arba prie gaminio pridedamame dokumente nurodo savo pavadinimą (vardą ir pavardę), registruotąjį prekės pavadinimą arba registruotąjį prekės ženklą, interneto svetainę ir pašto adresą, kuriuo su juo galima susisiekti. Kontaktiniai duomenys pateikiami galutiniams naudotojams ir rinkos priežiūros institucijoms lengvai suprantama kalba.

▼ M1

4. Importuotojas užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėta priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse reikalaujama gamintojo instrukcija ir informacinis pranešimas vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams atitinkamoje valstybėje narėje lengvai suprantama kalba. Ta gamintojo instrukcija ir informacinis pranešimas, taip pat visas ženklavimas turi būti aiškūs, suprantami ir įskaitomi.

▼ B

5. Kol atsakomybė už gaminį tenka importuotojui, jis užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepablogintų gaminio atitikties 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

6. Kai to reikia atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, importuotojas, siekdamas apsaugoti galutinių naudotojų ir trečiųjų šalių sveikatą ir užtikrinti jų saugą, tiria rinkai pateikiamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius gaminius ir gaminių atšaukimo atvejus bei informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

7. Importuotojas, manantis arba turintis pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jis pateikė rinkai, neatitinka taikomų Sąjungos derinamųjų teisės aktų, nedelsdamas imasi taisomųjų priemonių, būtinų to gaminio atitiktčiai užtikrinti, tam gaminiui iš rinkos pašalinti arba jam atšaukti, jei tai tikslinga. Be to, jei gaminys kelia pavojų, importuotojas nedelsdamas apie tai praneša valstybių narių, kuriose jis tiekė rinkai tokius gaminius, rinkos priežiūros institucijoms, pateikdamas išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie visas taisomasias priemones, kurių buvo imtasi.

8. Importuotojas 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos saugo ES atitikties deklaracijos kopiją, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų ją patikrinti, ir užtikrina, kad tų institucijų prašymu joms galėtų būti pateikti techniniai dokumentai.

9. Jei kompetentinga nacionalinė institucija pateikia pagrįstą prašymą, importuotojas tai institucijai lengvai suprantama kalba popierine ar elektronine forma suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitiktčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu gamintojas bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminio, kurį jis pateikė rinkai, keliamą pavojų.

▼ M1

10. Pateikdami rinkai C5 arba C6 klasės UAS arba C5 klasės pagalbinių įrenginių, gamintojai informuoja valstybės narės, kurioje yra jų pagrindinė verslo vieta, rinkos priežiūros instituciją.

▼B*9 straipsnis***Platintojų pareigos**

1. Tiekdamas gaminį Sąjungos rinkai, platintojas deramai laikosi šiame skyriuje nustatytų reikalavimų.

▼M1

2. Prieš tiekdamas gaminį rinkai, platintojas patikrina, ar gaminys paženklintas CE ženklu, taip pat, jei reikia, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu ir garso galios lygio ženklu, ar prie gaminio pridėti 6 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodyti dokumentai ir ar gamintojas ir importuotojas laikosi 6 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 8 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

Platintojas užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėta priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse reikalaujama gamintojo instrukcija ir informacinis pranešimas vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams atitinkamoje valstybėje narėje lengvai suprantama kalba. Ta gamintojo instrukcija ir informacinis pranešimas, taip pat visas ženklavimas turi būti aiškūs, suprantami ir įskaitomi.

▼B

Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų, jis netiekia gaminio rinkai, kol neužtikrinama jo atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojas apie tai praneša gamintojui arba importuotojui ir kompetentingoms rinkos priežiūros institucijoms.

3. Kol atsakomybė už gaminį tenka platintojui, jis užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepablogintų gaminio atitikties 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

4. Platintojas, manantis arba turintis pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jis tiekia rinkai, neatitinka taikomų Sąjungos derinamųjų teisės aktų, užtikrina, kad būtų imtasi taisomųjų priemonių, būtinų to gaminio atitikčiai užtikrinti, tam gaminiui iš rinkos pašalinti arba jam atsaukti, jei tai tikslinga. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojas nedelsdamas apie tai praneša valstybių narių, kuriose jis tiekė rinkai tokius gaminius, rinkos priežiūros institucijoms, pateikdamas išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi.

5. Jei kompetentinga nacionalinė institucija pateikia pagrįstą prašymą, platintojas tai institucijai popierine ar elektronine forma pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu platintojas bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imtasi siekiant pašalinti gaminio, kurį jis tiekia rinkai, keliamą pavojų.

▼ B*10 straipsnis***Atvejai, kai importuotojams ir platintojams taikomos gamintojų pareigos**

Taikant šį skyrių importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir jam taikomos 6 straipsnyje nustatytos gamintojų pareigos, jei gaminį rinkai jis pateikia savo vardu arba su savo prekės ženklu arba taip pakeičia rinkai jau pateiktą gaminį, kad tai gali paveikti jo atitiktį šiam skyriui.

*11 straipsnis***Ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimas**

1. Rinkos priežiūros institucijų prašymu ekonominės veiklos vykdytojas nurodo:

- a) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jam tiekė gaminį;
- b) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jis tiekė gaminį.

2. Ekonominės veiklos vykdytojas 1 dalyje nurodytą informaciją turi gebėti pateikti:

- a) 10 metų po to, kai jam buvo pateiktas gaminys;
- b) 10 metų po to, kai jis pateikė gaminį.

*3 SKIRSNIS***Gaminio atitiktis***12 straipsnis***Atitikties prielaida****▼ M1**

Daroma prielaida, kad gaminys, atitinkantis darniuosius standartus ar jų dalis, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitinka reikalavimus, kuriuos apima minėti standartai arba jų dalys ir kurie yra nustatyti priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse.

▼ B*13 straipsnis***Atitikties vertinimo procedūros****▼ M1**

1. Gamintojas, taikydamas kurią nors iš toliau nurodytų procedūrų, atlieka gaminio atitikties vertinimą, kad nustatytų, ar jis atitinka priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytus reikalavimus. Atliekant atitikties vertinimą atsižvelgiama į visas numatytas ir numanomas naudojimo sąlygas.

▼ B

2. Procedūros, pagal kurias gali būti atliekamas atitikties vertinimas:

▼ M1

- a) vertinant gaminio atitiktį priedo 1, 5, 6, 16 arba 17 dalyje nustatytiems reikalavimams – priedo 7 dalyje nustatyta gamybos vidaus kontrolė, jeigu atitiktį visiems reikalavimams, kurių atžvilgiu yra nustatyti darnieji standartai, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, gamintojas užtikrina taikydamas tuos darniuosius standartus;

▼ B

- b) priedo 8 dalyje nustatytas ES tipo tyrimas, po kurio atliekamas gamybos vidaus kontrole pagrįstas tipo atitikties vertinimas;
- c) priedo 9 dalyje nustatyta visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis, išskyrus atvejus, kai vertinama gaminio, kuris yra žaislas, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/48/EB, atitiktis.

*14 straipsnis***ES atitikties deklaracija****▼ M1**

1. 6 straipsnio 8 dalyje nurodytoje ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad buvo įrodyta gaminio atitiktis priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytiems reikalavimams, ir, jeigu tai UAS, jos klasė.

▼ B

2. ES atitikties deklaracija rengiama pagal priedo 11 dalyje nustatytą pavyzdį, joje pateikiami toje dalyje nustatyti elementai ir ji nuolat atnaujinama. Ji išverčiama į valstybės narės, kurioje gaminys pateikiamas ar tiekiamas, reikalaujamą kalbą ar kalbas.

3. 6 straipsnio 8 dalyje nurodytoje supaprastintoje ES atitikties deklaracijoje pateikiami priedo 12 dalyje nustatyti elementai ir ji nuolat atnaujinama. Ji išverčiama į valstybės narės, kurioje gaminys pateikiamas ar tiekiamas rinkai, reikalaujamą kalbą ar kalbas. Visas ES atitikties deklaracijos tekstas pateikiamas interneto adresu, nurodytu supaprastintoje ES atitikties deklaracijoje, valstybės narės, kurioje gaminys pateikiamas ar tiekiamas rinkai, reikalaujama kalba ar kalbomis.

4. Jei gaminiui taikomas daugiau kaip vienas Sąjungos aktas, pagal kurį reikalaujama parengti ES atitikties deklaraciją, parengiama visiems tokiems Sąjungos aktams bendra ES atitikties deklaracija. Toje deklaracijoje nurodomi susiję Sąjungos aktai ir jų paskelbimo nuorodos.

5. Parengęs ES atitikties deklaraciją gamintojas prisiima atsakomybę dėl gaminio atitikties šiame skyriuje nustatytiems reikalavimams.

*15 straipsnis***Bendrieji ženklavimo CE ženklų principai**

Ženklavimui CE ženklų taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

▼ B*16 straipsnis***Ženkinimo CE ženklu, notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeriu, UAS klasės identifikavimo ženklu ir garso galios ženklu taisyklės ir sąlygos**

1. Gaminys arba prie jo pritvirtinta duomenų lentelė paženklinami CE ženklu taip, kad tas ženklas būtų matomas, įskaitomas ir neištrinamas. Jeigu dėl gaminio dydžio taip paženklini neįmanoma arba negalima, CE ženklu paženklinama pakuotė.

▼ M1

2. Bepilotis orlaivis arba, kai taikoma, kiekvienas C5 klasės pagalbinių įrenginių rinkinio įrenginys ir jų pakuotė paženklinami bepiločio orlaivio identifikavimo ženklu taip, kad tas ženklas būtų matomas, įskaitomas ir neištrinamas, o jo aukštis turi būti ne mažesnis kaip 5 mm. Gaminį draudžiama ženklinti ženklais, žymenimis ar užrašais, dėl kurių trečiosios šalys galėtų klaidingai suprasti klasės identifikavimo ženklo reikšmę arba formą.

▼ B

3. Jeigu taikytina, bepilotis orlaivis, išskyrus atvejus, kai dėl gaminio dydžio toliau nurodytu būdu jo paženklini neįmanoma arba negalima, ir pakuotė paženklinami priedo 14 dalyje nustatyto garso galios lygio ženklu taip, kad šis ženklas būtų matomas, įskaitomas ir neištrinamas.

4. CE ženklu, taip pat, jeigu taikytina, garso galios lygio ženklu ir bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu gaminys paženklinamas prieš pateikiant jį rinkai.

5. Jei taikoma priedo 9 dalyje nustatyta atitikties vertinimo procedūra, po CE ženklo nurodomas notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeris.

Notifikuotosios įstaigos identifikavimo numerį prideda pati notifikuotoji įstaiga arba, vadovaudamasis jos nurodymais, gamintojas arba jo įgaliojantis atstovas.

6. Valstybės narės, naudodamosi esamais mechanizmais, užtikrina, kad būtų teisingai taikoma ženkinimą CE ženklu reglamentuojanti tvarka, o netinkamo to ženkinimo naudojimo atveju imamasi tinkamų veiksmų.

*17 straipsnis***Techniniai dokumentai****▼ M1**

1. Techniniuose dokumentuose pateikiami visi reikiami duomenys ir informacija apie gamintojo naudotas priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad gaminys atitiktų priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse nustatytus reikalavimus. Juose pateikiami bent priedo 10 dalyje nustatyti elementai.

▼ B

2. Techniniai dokumentai parengiami prieš pateikiant gaminį rinkai ir nuolat atnaujinami.

▼B

3. Su bet kokia ES tipo tyrimo procedūra arba gamintojo kokybės sistemos vertinimu susiję techniniai dokumentai ir korespondencija rengiami oficialia tos valstybės narės, kurioje yra įsikūrusi notifikuojoji įstaiga, kalba arba kita tai įstaigai priimtina kalba.

▼M1

4. Jei techniniai dokumentai neatitinka šio straipsnio 1, 2 arba 3 dalies, rinkos priežiūros institucija gali paprašyti gamintojo arba importuotojo pasirūpinti, kad jai priimtina įstaiga gamintojo arba importuotojo lėšomis per nustatytą laikotarpį atliktų bandymus, kad būtų galima patikrinti gaminio atitiktį jam taikomiems priedo 1–6, 16 ir 17 dalių reikalavimams.

▼B

4 SKIRSNIS

Pranešimas apie atitikties vertinimo įstaigas

18 straipsnis

Pranešimas

Valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša apie įstaigas, kurios kaip trečiosios šalys yra įgaliotos pagal šį skyrių atlikti atitikties vertinimo užduotis.

19 straipsnis

Notifikuojančiosios institucijos

1. Valstybė narė paskiria notifikuojančiąją instituciją, kuri atsako už atitikties vertinimo įstaigų vertinimo ir pranešimo apie jas bei notifikuotųjų įstaigų stebėsenos, įskaitant 24 straipsnio laikymosi stebėseną, procedūrų nustatymą ir taikymą.

2. Valstybė narė gali nuspręsti, kad 1 dalyje nurodytą vertinimą ir stebėseną vykdytų nacionalinė akreditavimo įstaiga, apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008.

3. Jeigu notifikuojančioji institucija paveda arba kitaip patiki atlikti 1 dalyje nurodytą vertinimą, pranešimą ar stebėseną įstaigai, kuri nėra Vyriausybės subjektas, ši įstaiga turi būti juridinis asmuo ir *mutatis mutandis* atitikti 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Be to, ji turi būti apsidraudusi su savo vykdoma veikla susijusią atsakomybę.

4. Notifikuojančioji institucija prisiima visą atsakomybę už užduotis, kurias atlieka 3 dalyje nurodyta įstaiga.

20 straipsnis

Notifikuojančiosioms institucijoms taikomi reikalavimai

1. Notifikuojančiajai institucijai taikomi reikalavimai:

a) ji turi būti įsteigta taip, kad nekiltų jos ir atitikties vertinimo įstaigų interesų konflikto;

▼B

- b) jos veikla turi būti organizuojama ir valdoma taip, kad būtų objektyvi ir nešališka;
- c) jos organizacinė struktūra turi būti tokia, kad kiekvieną sprendimą, susijusį su pranešimu apie atitikties vertinimo įstaigą, priimtų kompetentingi, tačiau kiti nei vertinimą atlikę asmenys;
- d) ji neturi siūlyti ar vykdyti jokios veiklos, kurią vykdo atitikties vertinimo įstaigos, ir neturi teikti konsultavimo paslaugų komerciniu ar konkurenciniu pagrindu;
- e) ji turi užtikrinti informacijos, kurią gauna, konfidencialumą;
- f) joje turi būti pakankamai kompetentingų darbuotojų, galinčių tinkamai atlikti jos užduotis.

*21 straipsnis***Notifikuojančiųjų institucijų pareiga informuoti**

1. Valstybės narės informuoja Komisiją apie jų taikomas atitikties vertinimo įstaigų vertinimo, pranešimo ir notifikuotųjų įstaigų stebėsenos procedūras, taip pat apie susijusius jų pakeitimus.
2. Komisija viešai paskelbia šią informaciją.

*22 straipsnis***Notifikuotosioms įstaigoms taikomi reikalavimai**

1. Pranešimo tikslais atitikties vertinimo įstaiga turi atitikti 2–11 dalyse nustatytus reikalavimus.
2. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti įsteigta pagal valstybės narės nacionalinę teisę ir būti juridinis asmuo.
3. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti trečiosios šalies įstaiga, nepriklausoma nuo jos vertinamos organizacijos.

Įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamo gaminio projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimu ar priežiūra, gali būti laikoma tokia įstaiga, jeigu įrodoma, kad ji yra nešališka ir nėra jokio interesų konflikto.

4. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausiojo lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti vertinamo gaminio projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar prižiūrėtojai, ar bet kurios iš tų šalių atstovai. Tai netrukdo atitikties vertinimo įstaigai naudoti įvertinto gaminio, kuris yra būtinas jos veiklai, ar tokį gaminį naudoti asmeniniais tikslais.

▼ B

Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausiojo lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai tiesiogiai nedalyvauja projektuojant, gaminant ar konstruojant, parduodant, montuojant, naudojant tą gaminį ar atliekant jo techninę priežiūrą, taip pat negali atstovauti šioje veikloje dalyvaujančioms šalims. Jie nesiima jokios veiklos, kuri prieštarautų jų sprendimo, susijusio su atitikties vertinimo veikla, dėl kurios apie juos pranešta, nepriklausomumui ar sąžiningumui. Tai visų pirma taikoma konsultavimo paslaugoms.

Atitikties vertinimo įstaiga užtikrina, kad jai pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla nedarytų poveikio jos atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.

5. Atitikties vertinimo veiklą vykdanči atitikties vertinimo įstaiga ir jos darbuotojai atitikties vertinimo veiklą vykdo laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo reikalavimų, turi reikiamą konkrečios srities techninę kompetenciją ir nepasiduoda jokiam spaudimui ar paskatoms, visų pirma finansinėms, kurie galėtų paveikti jų sprendimą ar atitikties vertinimo veiklos rezultatus, ypač jei spaudimą daro ir paskatas siūlo šios veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys ar asmenų grupės.

6. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti pajėgi atlikti visas atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra pavestos pagal priedo 8 arba 9 dalį ir kurioms atlikti apie ją yra pranešta, neatsižvelgiant į tai, ar tas užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga, ar jos yra atliekamos įstaigos vardu ir atsakomybe.

Atitikties vertinimo įstaiga kiekvienai atitikties vertinimo procedūrai atlikti, taip pat kiekvienos gaminio, dėl kurio ji buvo notifikuota, rūšies ar kategorijos atveju, visada turi:

- a) turėti reikalingų darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamai tinkamos patirties atitikties vertinimo užduotims atlikti;
- b) turėti reikalingų procedūrų, pagal kurias atliekama atitikties vertinimo veikla, aprašymus, taip užtikrinant skaidrumą ir galimybę tas procedūras atkurti; taikyti tinkamą politiką ir procedūras, kuriomis būtų užtikrintas užduočių, kurias ji atlieka kaip notifikuotoji įstaiga, ir kitų jos užduočių atskyrimas;
- c) turėti reikalingų procedūrų, pagal kurias ji galėtų vykdyti savo veiklą tinkamai atsižvelgdama į įmonės dydį, veiklos sektorių ir struktūrą, atitinkamo gaminio sudėtingumą ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis, ar serijinis.

Atitikties vertinimo įstaiga turi turėti priemonių, būtinų su atitikties vertinimo veikla susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir galimybę naudotis visa reikiama įranga ar įrenginiais.

▼B

7. Už atitikties vertinimo užduočių vykdymą atsakingi darbuotojai turi:

- a) turėti tinkamą techninį ir profesinį parengimą, apimantį visą atitinkamų rūšių atitikties vertinimo veiklą, dėl kurios yra pranešta apie atitikties vertinimo įstaigą;
- b) pakankamai gerai išmanyti atliekamo vertinimo reikalavimus ir turėti tinkamus įgaliojimus tiems vertinimams atlikti;
- c) turėti reikiamų žinių apie taikomus darniuosius standartus ir atitinkamas Sąjungos derinamųjų teisės aktų nuostatas bei juos išmanyti;
- d) turėti gebėjimų rengti ES tipo tyrimo sertifikatus ir kokybės sistemos patvirtinimus, įrašus ir ataskaitas, kuriais patvirtinamas vertinimo atlikimo faktas.

8. Užtikrinamas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausiojo lygio vadovų ir darbuotojų, atsakingų už atitikties vertinimo užduočių atlikimą, nešališkumas.

Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausiojo lygio vadovų ir darbuotojų, atsakingų už atitikties vertinimo užduočių atlikimą, atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų vertinimų skaičiaus ar rezultatų.

9. Atitikties vertinimo įstaigos apsidraudžia atsakomybės draudimu, išskyrus atvejus, kai atsakomybę pagal nacionalinės teisės aktus prisiima valstybė narė arba kai pati valstybė narė tiesiogiai atsako už atitikties vertinimą.

10. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi profesinės paslapties reikalavimo, taikomo visai informacijai, kurią jie gauna atlikdami užduotis pagal priedo 8 ir 9 dalis ar bet kurią nacionalinės teisės nuostatą, kuria šis reikalavimas įgyvendinamas, išskyrus atvejus, susijusius su valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, kompetentingomis institucijomis. Turi būti saugomos nuosavybės teisės.

11. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje, su UAS ir dažnių planavimu susijusioje reguliavimo veikloje ir notifikuotųjų įstaigų koordinavimo grupės, sudarytos pagal atitinkamus derinamuosius Sąjungos teisės aktus, veikloje arba užtikrina, kad jų darbuotojai, atsakingi už atitikties vertinimo užduočių atlikimą, būtų informuoti apie tą veiklą, o tos grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus jos taiko kaip bendrąsias gaires.

*23 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų atitikties prielaida**

Kai atitikties vertinimo įstaiga įrodo, kad atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose ar jų dalyse, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, laikoma, kad ji atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus tiek, kiek taikytini darnieji standartai apima tuos reikalavimus.

▼B*24 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų pavaldžiosios įstaigos ir notifikuotųjų įstaigų sudaromos subrangos sutartys**

1. Jei notifikuotoji įstaiga konkrečias užduotis, susijusias su atitikties vertinimu, paveda atlikti subrangovui arba pavaldžiai įstaigai, ji užtikrina, kad subrangovas ar pavaldžioji įstaiga atitiktų 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus, ir apie tai praneša notifikuojančiajai institucijai.
2. Notifikuotoji įstaiga prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įstaigų atliekamas užduotis, neatsižvelgiant į tai, kur jie yra įsisteigę.
3. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.
4. Notifikuotoji įstaiga saugo atitinkamus dokumentus, susijusius su subrangovo ar pavaldžiosios įstaigos kvalifikacijos vertinimu ir jo (jos) pagal priedo 8 ir 9 dalis atliktu darbu, kad notifikuojančioji institucija galėtų juos patikrinti.

*25 straipsnis***Pranešimo paraiška**

1. Atitikties vertinimo įstaiga pranešimo paraišką pateikia valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, notifikuojančiajai institucijai.
2. Prie pranešimo paraiškos pridedamas atitikties vertinimo veiklos, atitikties vertinimo modulio ar modulių ir gaminio, kurį vertinti ta įstaiga teigia turinti kompetencijos, aprašymas, taip pat nacionalinės akreditavimo įstaigos išduotas akreditacijos sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

*26 straipsnis***Pranešimo procedūra**

1. Notifikuojančiosios institucijos gali pranešti tik apie tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
2. Jos pranešimus apie atitikties vertinimo įstaigas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms siunčia naudodamosi Komisijos parengta ir prižiūrima elektroninio notifikavimo priemone.
3. Pranešime pateikiama išsami informacija apie atitikties vertinimo veiklą, atitikties vertinimo modulį ar modulius, atitinkamą gaminį ir atitinkamo akreditacijos sertifikato išdavimą.
4. Atitinkama įstaiga gali vykdyti notifikuotosios įstaigos veiklą tik tuo atveju, jeigu per dvi savaites po pranešimo Komisija ar kitos valstybės narės nepareiškia prieštaravimų.
5. Tik tokia įstaiga pagal šį skyrių laikoma notifikuotąja įstaiga.

▼B

6. Notifikuojančioji institucija Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša apie visus vėlesnius atitinkamus pranešimo pakeitimus.

*27 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų identifikavimo numeriai ir sąrašai**

1. Komisija notifikuotajai įstaigai suteikia identifikavimo numerį.
2. Komisija suteikia tik vieną identifikavimo numerį – net ir tuo atveju, kai apie įstaigą yra pranešta pagal kelis Sąjungos aktus.
3. Komisija viešai paskelbia įstaigų, apie kurias pranešta pagal šį reglamentą, sąrašą ir nurodo joms suteiktus identifikavimo numerius ir veiklą, kuriai atlikti apie jas yra pranešta.

Komisija užtikrina, kad tas sąrašas būtų nuolat atnaujinamas.

*28 straipsnis***Pranešimų pakeitimai**

1. Jei notifikuojančioji institucija išsiaiškina arba jai yra pranešama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų arba kad ji nevykdo savo pareigų, notifikuojančioji institucija atitinkamai apriboja, laikinai sustabdo arba panaikina pranešimo galiojimą, atsižvelgdama į reikalavimų nesilaikymo arba pareigų nevykdymo sunkumą. Apie tai ji nedelsdama informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.
2. Jeigu pranešimo galiojimas apribojamas, laikinai sustabdomas ar atšaukiamas arba kai notifikuotoji įstaiga nutraukia veiklą, notifikuojančioji valstybė narė imasi tinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad tos įstaigos bylos būtų perduotos tvarkyti kitai notifikuotajai įstaigai arba saugomos, kad su jomis galėtų susipažinti prašymą pateikusių atsakingos notifikuojančiosios institucijos ir rinkos priežiūros institucijos.

*29 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų kompetencijos ginčijimas**

1. Komisija nagrinėja visus atvejus, kai jai kyla abejonių arba kai jai pranešama apie abejones dėl notifikuotosios įstaigos kompetencijos arba dėl to, ar notifikuotoji įstaiga vis dar atitinka jai taikomus reikalavimus ir vykdo jai pavestas pareigas.
2. Komisijos prašymu notifikuojančioji valstybė narė pateikia Komisijai visą informaciją, susijusią su pranešimo pagrindu arba atitinkamos notifikuotosios įstaigos kompetencijos patvirtinimu.
3. Komisija užtikrina, kad visa neskelbtina informacija, gauta atliekant tyrimą, būtų tvarkoma konfidencialiai.
4. Jeigu Komisija sužino, kad notifikuotoji įstaiga neatitinka arba nebeatitinka jos identifikavimo reikalavimų, Komisija atitinkamai praneša apie tai notifikuojančiajai valstybei narei ir paprašo imtis būtinų taisomųjų priemonių, įskaitant identifikavimo panaikinimą, jei būtina.

▼B*30 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų veiklos pareigos**

1. Notifikuotosios įstaigos atlieka atitikties vertinimus pagal priedo 8 ir 9 dalyse nustatytas atitikties vertinimo procedūras.

2. Atitikties vertinimas atliekamas laikantis proporcingumo principo, stengiantis išvengti nereikalingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams. Atitikties vertinimo įstaigos savo veiklą vykdo tinkamai atsižvelgdamos į įmonės dydį, jos veiklos sektorių, jos struktūrą, atitinkamo gaminio sudėtingumą ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis, ar serijinis.

Vis dėlto jos veikia pakankamai griežtai ir užtikrina tokį apsaugos lygį, kokio reikia bepiločio orlaivio arba UAS atitikčiai šiam skyriui užtikrinti.

▼M1

3. Jei notifikuotoji įstaiga nustato, kad gamintojas neįvykdė priedo 1–6, 16 ir 17 dalyse arba atitinkamuose darniuosiuose standartuose ar kitose techninėse specifikacijose nustatytų reikalavimų, ji reikalauja, kad tas gamintojas imtųsi tinkamų taisomųjų priemonių, ir neišduoda ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo.

▼B

4. Jeigu po ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo išdavimo notifikuotoji įstaiga, vykdydama atitikties stebėseną, nustato, kad gaminyje nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas imtųsi reikiamų taisomųjų priemonių, ir prireikus laikinai sustabdo arba panaikina ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo galiojimą.

5. Jei taisomųjų priemonių nesiimama arba jos nedaro reikiamo poveikio, notifikuotoji įstaiga prireikus apriboja, laikinai sustabdo arba panaikina ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo galiojimą.

*31 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų sprendimų apskundimas**

Notifikuotoji įstaiga užtikrina, kad būtų nustatyta skaidri ir prieinama jų priimtų sprendimų apskundimo procedūra.

*32 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų pareiga informuoti**

1. Notifikuotoji įstaiga informuoja notifikuojančiąją instituciją apie:

a) kiekvieną atsisakymą išduoti ES tipo tyrimo sertifikatą arba kokybės sistemos patvirtinimą, jų galiojimo apribojimą, laikiną sustabdymą ar panaikinimą pagal priedo 8 ir 9 dalių reikalavimus;

b) visas aplinkybes, turinčias įtakos pranešimo taikymo sričiai ar sąlygoms;

▼B

c) kiekvieną prašymą suteikti informacijos, kuri jos gavo iš rinkos priežiūros institucijų dėl atitikties vertinimo veiklos;

d) jei prašoma, atitikties vertinimo veiklą, vykdytą pagal suteiktus įgaliojimus, ir bet kokią kitą veiklą, pvz., tarpvalstybiniu mastu vykdytą veiklą ir subrangą.

2. Notifikuotosios įstaigos, laikydamosi priedo 8 ir 9 dalių reikalavimų, kitoms pagal šį skyrių notifikuotoms įstaigoms, vykdančioms panašią tokių pačių kategorijų bepiločių orlaivių arba UAS atitikties vertinimo veiklą, teikia informaciją klausimais, susijusiais su neigiamais ir, jei prašoma, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.

3. Notifikuotosios įstaigos vykdo priedo 8 ir 9 dalyse nustatytas pareigas informuoti.

*33 straipsnis***Keitimasis patirtimi**

Komisija pasirūpina, kad būtų organizuojamas valstybių narių nacionalinių institucijų, atsakingų už pranešimo politiką, keitimasis patirtimi.

*34 straipsnis***Notifikuotųjų įstaigų veiklos koordinavimas**

1. Komisija užtikrina deramą įstaigų, apie kurias pranešta pagal šį skyrių, veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą ir tai, kad šis koordinavimas ir bendradarbiavimas tinkamai vyktų sektoriaus notifikuotųjų įstaigų grupėje.

2. Tos grupės darbe notifikuotosios įstaigos dalyvauja tiesiogiai arba per paskirtus atstovus.

*5 SKIRSNIS****Sąjungos rinkos priežiūra, į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė ir Sąjungos apsaugos procedūra****35 straipsnis***Sąjungos rinkos priežiūra ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė**

1. Valstybės narės organizuoja ir vykdo Sąjungos rinkai pateiktų gaminių priežiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 3 dalį ir 16–26 straipsnius.

2. Valstybės narės organizuoja ir vykdo į Sąjungos rinką patenkančių gaminių tikrinimą pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 5 dalį ir 27, 28 ir 29 straipsnius.

▼B

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų rinkos priežiūros ir sienų kontrolės institucijos saugos klausimais bendradarbiautų su kompetentingomis institucijomis, paskirtomis pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 17 straipsnį, ir sukurtų tinkamus tarpusavio ryšių palaikymo ir veiksmų derinimo mechanizmus, kuo geriau panaudodamos informaciją, esančią pranešimo apie įvykius sistemoje, nustatytoje Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 376/2014 ⁽¹⁾, ir informacines sistemas, nustatytas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 22 ir 23 straipsniuose.

*36 straipsnis***Nacionaliniu lygmeniu pavojų keliantiems gaminiais taikoma procedūra****▼M1**

1. Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos turi pakankamą priežastį manyti, kad gaminys kelia pavojų žmonių sveikatai ar saugai arba kitų su viešojo intereso apsauga susijusių aspektų, patenkančių į šio skyriaus taikymo sritį, požiūriu, jos atlieka su atitinkamu gaminiu susijusį vertinimą, apimantį visus taikomus reikalavimus, nustatytus šiame skyriuje. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai prirėkęs tuo tikslu bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

▼B

Jeigu atlikdamos pirmoje pastraipoje nurodytą vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šiame skyriuje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad susijęs ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų būtinų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų gaminio atitiktį tiems reikalavimams, pašalintų gaminių iš rinkos arba jį atšauktų per pagrįstą laikotarpį, kurį jos nustato atsižvelgdamos į pavojaus pobūdį.

Rinkos priežiūros institucijos apie tai informuoja atitinkamą notifikuojamąją įstaigą.

Šios dalies antroje pastraipoje nurodytoms priemonėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis.

2. Jei rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija, apie vertinimo rezultatus ir veiksmus, kurių jų nurodymu turi imtis ekonominės veiklos vykdytojai, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

3. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad visų tinkamų taisomųjų veiksmų būtų imtasi visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu.

4. Jeigu per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad būtų uždraustas arba apribotas gaminio tiekimas jų nacionalinei rinkai, kad gaminys būtų pašalintas iš rinkos arba atšauktas.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).

▼B

Rinkos priežiūros institucijos apie tas priemones nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. Teikiant 4 dalyje nurodytą informaciją pateikiami visi turimi duomenys, visų pirma – duomenys, kurių reikia reikalavimų neatitinkančiam gaminiui identifikuoti, gaminio kilmė, įtariama neatitiktis ir keliamo pavojaus pobūdis, nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdis ir trukmė, taip pat atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo pateikti argumentai. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitiktis sietina su viena iš šių priežasčių:

a) gaminys neatitinka 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

b) 12 straipsnyje nurodytų darnųjų standartų trūkumai.

6. Kitos nei pagal šį straipsnį procedūrą inicijavusi valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie visas priemones, kurių ėmėsi, ir pateikia visą turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamo gaminio neatitiktimi, ir, jei nesutinka su priimta nacionaline priemone, pateikia prieštaravimus.

7. Jeigu per tris mėnesius nuo 5 dalyje nurodytos informacijos gavimo nei valstybė narė, nei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl laikinosios priemonės, kurią taiko valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.

8. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamo gaminio atžvilgiu būtų imtasi reikiamų ribojamųjų priemonių, kaip antai gaminys būtų nedelsiant pašalintas iš rinkos.

*37 straipsnis***Sąjungos apsaugos procedūra**

1. Jeigu, užbaigus 36 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą, dėl priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, pareiškiami prieštaravimų arba jeigu Komisija nusprendžia, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina tą nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija sprendžia, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta.

Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.

2. Jei nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminys būtų pašalintas arba atšauktas iš jų rinkos, ir apie tai informuoja Komisiją. Jei nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė tą priemonę atšaukia.

3. Jei nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, o gaminio neatitiktis siejama su darnųjų standartų trūkumais, nurodytais šio reglamento 36 straipsnio 5 dalies b punkte, Komisija taiko Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnyje numatytą procedūrą.

38 straipsnis

Reikalavimus atitinkantis gaminys, kuris kelia pavojų

1. Jeigu valstybė narė, atlikusi vertinimą pagal 36 straipsnio 1 dalį, nustato, kad šio skyriaus reikalavimus atitinkantis gaminys vis dėlto kelia pavojų žmonių sveikatai ir saugai arba kitiems su viešojo intereso apsauga susijusiems aspektams, kuriems taikomas šis skyrius, ji pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad atitinkamas rinkai pateiktas gaminys nebekeltų pavojaus, pašalintų gaminį iš rinkos arba jį atšauktų per pagrįstą laikotarpį, kurį ji gali nustatyti atsižvelgdama į pavojaus pobūdį.
2. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad taisomųjų veiksmų būtų imtasi visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu.
3. Valstybė narė nedelsdama informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares. Ta informacija apima visus turimus duomenis: visų pirma nurodomi atitinkamam gaminiui identifikuoti būtini duomenys, gaminio kilmė ir tiekimo grandinė, susijusio pavojaus pobūdis ir taikomų nacionalinių priemonių pobūdis ir trukmė.
4. Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina taikomas nacionalines priemones. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija nusprendžia, ar nacionalinė priemonė pagrįsta, ar ne, ir prireikus pasiūlo tinkamas priemones.
5. Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.

39 straipsnis

Oficialiai pripažinta neatitiktis

1. Nepažeidžiant 36 straipsnio, jei valstybė narė nustato vieną iš toliau nurodytų faktų, susijusių su gaminiiais, kuriems taikomas šis skyrius, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas pašalintų neatitiktį, susijusią su tuo, kad:
 - a) gaminys CE ženklu paženklintas pažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnį arba šio reglamento 15 arba 16 straipsnį;
 - b) gaminys nepaženklintas CE ženklu arba tipo žymeniu;
 - c) jei taikoma priedo 9 dalyje nustatyta atitikties vertinimo procedūra, gaminys notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeriu paženklintas pažeidžiant 16 straipsnį arba nepaženklintas;
 - d) gaminys nepaženklintas bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu;
 - e) gaminys nepaženklintas garso galios lygio ženklu, kai to reikalaujama;
 - f) gaminys nepaženklintas serijos numeriu arba serijos numerio formatas yra netinkamas;

▼ B

- g) nepateiktas vadovas arba informacinis pranešimas;
 - h) nepateikta arba neparengta ES atitikties deklaracija;
 - i) ES atitikties deklaracija parengta netinkamai;
 - j) techninių dokumentų nėra arba yra ne visi techniniai dokumentai;
 - k) nenurodytas gamintojo pavadinimas, registruotasis prekės pavadinimas arba registruotasis prekės ženklas, interneto svetainės adresas arba pašto adresas.
2. Jeigu 1 dalyje nurodyta neatitiktis nepašalinama, atitinkama valstybė narė imasi visų tinkamų priemonių, kad būtų apribotas arba uždraustas gaminio tiekimas rinkai arba užtikrinta, kad gaminys būtų pašalintas arba atšauktas iš rinkos.

III SKYRIUS

▼ M1

Reikalavimai UAS, naudojamoms pagal sertifikuotą arba specialiąją kategoriją, išskyrus kai naudojama pateikus deklaraciją

40 straipsnis

Reikalavimai UAS, naudojamoms pagal sertifikuotą arba specialiąją kategoriją, išskyrus kai naudojama pateikus deklaraciją.

▼ M3

1. Bent vieną iš šių sąlygų atitinkančios UAS projektavimas, gamyba ir priežiūra yra sertifikuojami:
 - a) jos matmenys yra ne mažesni kaip 3 m ir ji suprojektuota naudoti virš žmonių sambūrių, o bepilotis orlaivis nėra lengvesnis už orą;
 - b) ji suprojektuota žmonėms skraidinti;
 - c) ji suprojektuota pavojingiesiems kroviniams gabenti ir siekiant avarijos atveju sumažinti riziką trečiosioms šalims turi būti užtikrintas jos didelis patikimumas;
 - d) ji skirta naudoti specialiosios kategorijos skrydžiams, apibrėžtiems Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje, vykdyti, o kompetentinga institucija pagal Reglamento (ES) 2019/947 12 straipsnio 1 dalį, remdamasi rizikos vertinimu, kurį pagal to reglamento 11 straipsnį atliko UAS naudotojas, padarė išvadą, kad naudojimo rizika gali būti tinkamai sumažinta tik atlikus UAS sertifikavimą.
- 1a. 1 dalis netaikoma moksliniams tyrimams, eksperimentiniams ar moksliniams tikslams specialiai suprojektuotoms arba pritaikytoms UAS, kurių, tikėtina, bus pagaminta labai mažai. Tokių UAS naudojimui taikomas reikalavimas gauti skrydžio leidimą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo B poskyryje.

▼ **M3**

2. 1 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkanti UAS turi atitikti taikytinus Komisijos reglamente (ES) Nr. 748/2012 ⁽¹⁾, Komisijos reglamente (ES) 2015/640 ⁽²⁾ ir Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2024/1107 ⁽³⁾ nustatytus reikalavimus.
- 2a. Kitais, nei nurodytieji 1 dalyje, tikslais sertifikuota UAS turi atitikti taikytinus Reglamentu (ES) Nr. 748/2012 ir Reglamentu (ES) 2015/640 nustatytus reikalavimus.

▼ **M1**

3. Jei sertifikavimo reikalavimas pagal 1 dalį UAS netaikomas, specialiosios kategorijos veiklai vykdyti naudojamos UAS techninės galimybės turi atitikti kompetentingos institucijos išduotame naudojimo leidime arba lengvosios UAS naudotojo pažymėjime (angl. *Light UAS Operator Certificate*, LUC) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 priedo C dalį nustatytas technines galimybes.
4. Visos UAS, jei jos nėra privačiai sukonstruotos ir jei joms netaikomas registracijos pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį reikalavimas, turi būti pažymėtos unikaliu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063-A-2019, *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*, 2019 m.
5. Kiekviename bepiločiame orlaivyje, skirtame naudoti pagal specialiąją kategoriją mažesniame nei 120 metrų aukštyje, turi būti įrengta nuotolinio identifikavimo sistema, užtikrinanti galimybę:
 - a) įkelti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį reikalaujamą UAS naudotojo registracijos numerį ir bet kurį papildomą registracijos sistemos pateiktą numerį. Sistema turi patikrinti visos ženklų eilutės, kurią UAS naudotojas pateikė registracijos metu, vientisumą. Jei aptinkamas nenuoseklumas, UAS turi naudotojui pateikti pranešimą apie klaidą;
 - b) visą skrydžio laiką realiuoju laiku periodiškai siųsti bent toliau nurodytus duomenis taip, kad juos būtų galima priimti esamais nešiojamaisiais prietaisais:

⁽¹⁾ 2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL L 224, 2012 8 21, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj>).

⁽²⁾ 2015 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/640 dėl papildomų tinkamumo skraidyti specifikacijų, susijusių su tam tikro tipo skrydžiais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 (OL L 106, 2015 4 24, p. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/640/oj>).

⁽³⁾ 2024 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/1107, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 papildomas išsamiomis sertifikuotų bepiločių orlaivių sistemų ir jų komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti taisyklėmis ir šias užduotis vykdančių organizacijų ir darbuotojų patvirtinimo taisyklėmis (OL L, 2024/1107, 2024 5 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

▼ M1

- i) UAS naudotojo registracijos numerį ir valstybės narės registracijos proceso metu suteiktą patikros kodą, nebent a punkte nustatyto nuoseklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;
 - ii) unikalų bepiločio orlaivio serijos numerį, atitinkantį 4 dalies reikalavimus, arba, jei bepilotis orlaivis yra privačiai sukonstruotas, unikalų priedo 6 dalyje nustatytą priedėlio serijos numerį;
 - iii) laiko žymą, bepiločio orlaivio geografinę padėtį ir jo aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
 - iv) bepiločio orlaivio kursą, išmatuotą laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitį žemės atžvilgiu;
 - v) nuotolinio piloto geografinę padėtį;
 - vi) nuorodą, ar UAS yra avarinės būsenos;
- c) sumažinti galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas.

▼ B

IV SKYRIUS

UAS naudotojai iš trečiųjų valstybių*41 straipsnis***UAS naudotojai iš trečiųjų valstybių**

1. UAS naudotojai, kurių pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje arba kurie yra įsisteigę arba gyvena trečiojoje valstybėje, naudodami UAS bendro Europos dangaus oro erdvėje, laikosi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947.
2. Trečiosios valstybės UAS naudotojo atžvilgiu kompetentinga institucija yra valstybės narės, kurioje pirmojoje UAS naudotojas ketina vykdyti veiklą, kompetentinga institucija.
3. Nukrypdama nuo 1 dalies, kompetentinga institucija UAS naudojimo skrydžiams Sąjungoje, į Sąjungą arba iš Sąjungos tikslais gali pripažinti nuotolinio piloto kompetencijos pažymėjimą arba UAS naudotojo pažymėjimą, išduotą pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947, arba lygiavertį dokumentą, jeigu:
 - a) trečioji valstybė paprašo tokio pripažinimo;
 - b) nuotolinio piloto kompetencijos pažymėjimas arba UAS naudotojo pažymėjimas galioja jį išdavusioje valstybėje ir
 - c) Komisija, pasikonsultavusi su EASA, įsitikina, kad reikalavimais, kuriais remiantis buvo išduoti minėti pažymėjimai, užtikrinamas toks pat saugos lygis, kaip ir šiuo reglamentu.

▼B

V SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

42 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

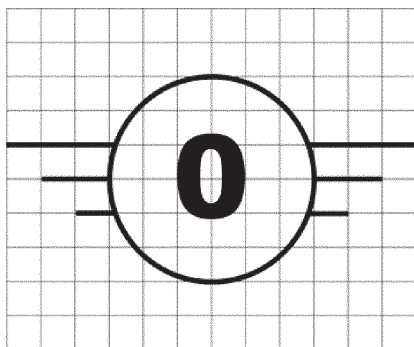
Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼ **M1***PRIEDAS*

1 DALIS

C0 klasės bepiločio orlaivio sistemai keliami reikalavimai

C0 klasės UAS paženkinama šiuo klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C0 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 250 g, įskaitant krovinį;
2. horizontaliojo skrydžio greitis turi būti ne didesnis kaip 19 m/s;
3. didžiausias pasiekiamas aukštis turi būti apribotas iki 120 m virš pakilimo vietos;
4. jos eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir valdymo ir kontrolės ryšiu, turi būti tokios, kad nuotolinis pilotas pagal gamintojo instrukciją galėtų saugiai ją valdyti visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;
5. ji turi būti suprojektuota ir sukonstruota taip, kad žmonių sužeidimai, kurie galėtų būti patirti naudojant UAS, būtų kuo mažesni, turi būti vengiama aštrių briaunų, nebent tai techniškai neišvengiama laikantis gerosios projektavimo ir gamybos praktikos. Jei naudojami oro sraigčiai, bepilotis orlaivis turi būti suprojektuotas taip, kad sužeidimai, kuriuos galėtų sukelti oro sraigto mentės, būtų kuo mažesni;
6. ji turi būti varoma tik elektra;
7. jei yra įdiegtas sekamasis režimas, įjungus šią funkciją bepilotis orlaivis turi laikytis nuo nuotolinio piloto ne didesniu kaip 50 m atstumu ir užtikrinti nuotoliniam pilotui galimybę perimti valdymą;
8. ji turi būti pateikiama rinkai su gamintojo instrukcija, kurioje būtų:
 - a) nurodytos bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik šiomis):

— bepiločio orlaivio klasė,

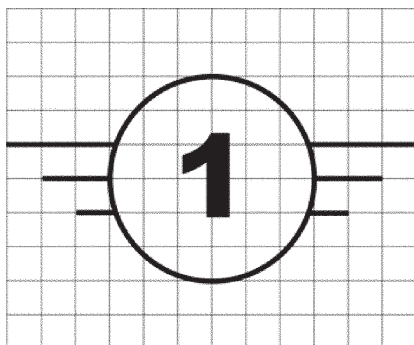
▼ **M1**

- bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė,
 - bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus,
 - bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga ir
 - bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiui aprašymas;
- b) aiškūs naudojimo nurodymai;
- c) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir skrydžius dieną ir (arba) naktį) ir
- d) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas, pritaikytas prie naudotojo amžiaus;
9. prie jos turi būti pridėtas Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 taikomi apribojimai ir pareigos;
10. 4, 5 ir 6 punktai netaikomi UAS, kurios yra žaislai, apibrėžti Direktyvoje 2009/48/EB dėl žaislų saugos.

2 DALIS

C1 klasės bepiločio orlaivio sistemai keliami reikalavimai

C1 klasės UAS paženkinama šiuo klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C1 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. ji turi būti pagaminta iš tokių medžiagų ir jos eksploatacinės ir fizinės savybės turi būti tokios, kad būtų užtikrinta, jog galutiniu greičiu atsitrenkus į žmogaus galvą jai perduodamas energijos kiekis būtų mažesnis kaip 80 J, arba maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 900 g, įskaitant krovinį;
2. horizontaliojo skrydžio greitis turi būti ne didesnis kaip 19 m/s;
3. didžiausias pasiekiamas aukštis virš pakilimo vietos turi būti apribotas iki 120 m arba turi būti įdiegta sistema, ribojanti pirmiau nurodytą aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos iki 120 m arba nuotolinio piloto pasirenkamos vertės. Jeigu naudojama pasirenkama vertė, skrydžio metu nuotoliniam pilotui turi būti teikiama aiški informacija apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

▼ M1

4. jos eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir valdymo ir kontrolės ryšiu, turi būti tokios, kad pakankamai kompetentingas nuotolinis pilotas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, pagal gamintojo instrukciją galėtų saugiai ją valdyti visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;
5. turi būti užtikrintas būtinasis bepiločio orlaivio mechaninis stiprumas, įskaitant būtiną stiprumo atsargą, ir, jei taikytina, užtikrintas gebėjimas išlaikyti bet kokį įtempį, veikiantį naudojamą UAS, išvengiant lūžimo arba deformacijos, dėl kurių sumažėtų bepiločio orlaivio skrydžio sauga;
6. ji turi būti suprojektuota ir sukonstruota taip, kad žmonių sužeidimai, kurie galėtų būti patirti naudojant UAS, būtų kuo mažesni, turi būti vengiama aštrių bepiločio orlaivio briaunų, nebent tai techniškai neišvengiama laikantis gerosios projektavimo ir gamybos praktikos. Jei naudojami oro sraigčiai, bepilotis orlaivis turi būti suprojektuotas taip, kad sužeidimai, kuriuos galėtų sukelti oro sraigto mentės, būtų kuo mažesni;
7. nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiu turi būti taikomas patikimas iš anksto žinomas metodas, kuriuo būtų atkuriamas bepiločio orlaivio valdymo ir kontrolės ryšys arba, jei tai nepavyksta, bepiločio orlaivio skrydis užbaigiamas taip, kad būtų sumažintas poveikis trečiosioms šalims ore ir ant žemės;
8. jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamuoju sparnu, pagal 13 dalį nustatytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis L_{WA} turi neviršyti 15 dalyje nustatytų lygių;
9. jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamuoju sparnu, pagal 14 dalies reikalavimus ant bepiločio orlaivio ir (arba) jo pakuotės turi būti nurodytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis;
10. ji turi būti varoma tik elektra;
11. ji turi būti pažymėta unikaliu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063-A-2019, *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*, 2019 m.;
12. joje turi būti įdiegtas tiesioginio nuotolinio identifikavimo įtaisas, kuris:
 - a) užtikrintų galimybę įkelti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį reikalaujamą UAS naudotojo registracijos numerį ir papildomą registracijos sistemos pateiktą numerį. Sistema turi patikrinti visos ženklų eilutės, kurią UAS naudotojas pateikė registracijos metu, vientisumą. Jei aptinkamas nenuoseklumas, UAS turi naudotojui pateikti pranešimą apie klaidą;
 - b) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrintų, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami bent toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami nešiojamieji prietaisai:
 - i UAS naudotojo registracijos numeris ir registracijos valstybės narės registracijos proceso metu suteiktas patikros kodas, nebent a punkte nustatyto nusekklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;
 - ii unikalus fizinis bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis 11 punktą;
 - iii laiko žyma, bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

▼ M1

- iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu;
 - v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis ir
 - vi nuoroda, ar UAS yra avarinės būsenos;
 - c) sumažintų galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas;
13. joje būtų įdiegta geografinio orientavimo funkcija, kuri užtikrintų:
- a) sąsają duomenims su informacija apie oro erdvės ribas, susijusias su bepiločio orlaivio padėtimi ir aukščiu, nustatytas pagal UAS geografinės zonos, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 15 straipsnyje, įkelti ir atnaujinti, užtikrinančią, kad tų duomenų įkėlimo arba atnaujinimo procesas nepablogintų jų vientisumo ir nesumažintų patikimumo;
 - b) nuotolinio piloto įspėjimą apie nustatytą galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir
 - c) nuotolinio piloto informavimą apie bepiločio orlaivio būklę ir įspėtų, kai jo padėties nustatymo arba navigacijos sistemos negali užtikrinti tinkamo geografinio orientavimo sistemos veikimo;
14. jeigu bepiločiame orlaivyje yra įdiegta funkcija, ribojanti jo galimybę patekti į tam tikras oro erdvės zonas arba dalis, ši funkcija turi veikti taip, kad būtų užtikrinta sklandi jos sąveika su bepiločio orlaivio skrydžio valdymo sistema, neigiamai nepaveikiant skrydžio saugos. Be to, nuotolinis pilotas turi būti aiškiai informuojamas apie atvejus, kai ši funkcija neleidžia bepiločiam orlaiviui patekti į minėtas oro erdvės zonas arba dalis;

▼ M3

15. UAS turi aiškiai įspėti nuotolinį pilotą, kai bepiločio orlaivio arba jo valdymo ir stebėjimo bloko baterija nusenka iki žemo lygio, kad nuotoliniam pilotui liktų pakankamai laiko saugiai nutupdyti bepilotį orlaivį;

▼ M1

16. joje turi būti įrengti:
- a) žiburiai bepiločiam orlaiviui kontroliuoti ir
 - b) bent vienas žalias mirksintis žiburys bepiločio orlaivio matomumui naktį užtikrinti, kad asmuo ant žemės galėtų atskirti bepilotį orlaivį nuo pilotuojamų orlaivių;
17. jei yra įdiegtas sekamasis režimas, įjungus šią funkciją bepilotis orlaivis turi laikytis nuo nuotolinio piloto ne didesniu kaip 50 m atstumu ir užtikrinti nuotoliniam pilotui galimybę perimti valdymą;
18. ji turi būti pateikiama rinkai su gamintojo instrukcija, kurioje būtų:
- a) nurodytos bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik šiomis):
 - bepiločio orlaivio klasė,
 - bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė,
 - bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus,

▼ **M1**

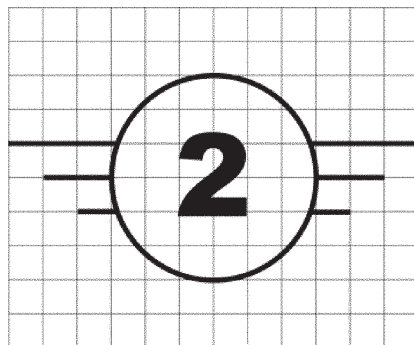
- bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga,
 - UAS naudotojo registracijos numerio įkėlimo į nuotolinio identifikavimo sistemą procedūros,
 - nuoroda į duomenų perdavimo protokolą, taikomą tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos signalui skleisti,
 - garso galios lygis ir
 - bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui aprašymas ir bepiločio orlaivio valdymo ir kontrolės ryšio atkūrimo būdas;
 -
- b) aiškūs naudojimo nurodymai;
- c) oro erdvės apribojimų įkėlimo į geografinio orientavimo funkciją procedūra;
- d) techninės priežiūros nurodymai;
- e) nesklandumų šalinimo procedūros;
- f) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir skrydžius dieną ir (arba) naktį) ir
- g) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;
19. prie jos turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 taikomi apribojimai ir pareigos;
20. jei joje įrengta tinklinė nuotolinio identifikavimo sistema, ji turi:
- a) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrinti galimybę iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai tiesiogiai perduoti bent toliau nurodytus duomenis, kuriuos būtų galima gauti per tinklą:
 - i) UAS naudotojo registracijos numerį ir registracijos valstybės narės registracijos proceso metu suteiktą patikros kodą, nebent a punkte nustatyto nuoseklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;
 - ii) unikalų bepiločio orlaivio serijos numerį, atitinkantį 11 punktą;
 - iii) laiko žymą, bepiločio orlaivio geografinę padėtį ir jo aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
 - iv) bepiločio orlaivio kursą, išmatuotą laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitį žemės atžvilgiu;
 - v) nuotolinio piloto geografinę padėtį arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinę padėtį ir
 - vi) nuorodą, ar UAS yra avarinės būsenos;
 - b) sumažinti galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas.

▼ M1

3 DALIS

C2 klasės bepiločio orlaivio sistemai keliami reikalavimai

C2 klasės UAS paženkinama šiuo klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C2 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 4 kg, įskaitant krovinį;
2. didžiausias pasiekiamas aukštis virš pakilimo vietos turi būti apribotas iki 120 m arba turi būti įdiegta sistema, ribojanti pirmiau nurodytą aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos iki 120 m arba nuotolinio piloto pasirenkamos vertės. Jeigu naudojama pasirenkama vertė, skrydžio metu nuotoliniam pilotui turi būti teikiama aiški informacija apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
3. jos eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir valdymo ir kontrolės ryšiu, turi būti tokios, kad pakankamai kompetentingas nuotolinis pilotas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, pagal gamintojo instrukciją galėtų saugiai ją valdyti visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;
4. turi būti užtikrintas būtinasis bepiločio orlaivio mechaninis stiprumas, įskaitant būtiną stiprumo atsargą, ir, jei taikytina, užtikrintas gebėjimas išlaikyti bet kokį įtempį, veikiantį naudojamą UAS, išvengiant lūžimo arba deformacijos, dėl kurių sumažėtų bepiločio orlaivio skrydžio sauga;
5. pririšamojo bepiločio orlaivio ištempto lyno ilgis turi būti mažesnis kaip 50 m, o mechaninis stiprumas turi būti:
 - a) sunkesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip 10 kartų didesnis už tokio orlaivio svorį, esant didžiausiajai masei;
 - b) lengvesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip keturis kartus didesnis už jėgą, veikiančią esant didžiausiajai statinei traukai ir didžiausiojo leidžiamojo vėjo greičio skrydžio metu sukuriama aerodinaminei jėgai;
6. ji turi būti suprojektuota ir sukonstruota taip, kad žmonių sužeidimai, kurie galėtų būti patirti naudojant UAS, būtų kuo mažesni, turi būti vengiama aštrių bepiločio orlaivio briaunų, nebent tai techniškai neišvengiama laikantis gerosios projektavimo ir gamybos praktikos. Jei naudojami oro sraigtai, bepilotis orlaivis turi būti suprojektuotas taip, kad sužeidimai, kuriuos galėtų sukelti oro sraigto mentės, būtų kuo mažesni;

▼ M1

7. jei bepilotis orlaivis ne pririšamasis, nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiui turi būti taikomas patikimas iš anksto žinomas metodas, kuriuo būtų atkuriamas bepiločio orlaivio valdymo ir kontrolės ryšys arba, jei tai nepavyksta, bepiločio orlaivio skrydis užbaigiamas taip, kad būtų sumažintas poveikis trečiosioms šalims ore ir ant žemės;
8. jei bepilotis orlaivis ne pririšamasis, turi būti įdiegta valdymo ir kontrolės ryšio linija, apsaugota nuo neteisėtos prieigos prie valdymo ir kontrolės funkcijų;
9. jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamuoju sparnu, turi būti įdiegtas mažo greičio režimas, kurį pilotas galėtų pasirinkti ir kuriuo veikdamas bepilotis orlaivis galėtų skristi ne didesniu kaip 3 m/s greičiu žemės atžvilgiu;
10. jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamuoju sparnu, pagal 13 dalį nustatytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis L_{WA} turi neviršyti 15 dalyje nustatytų lygių;
11. jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamuoju sparnu, pagal 14 dalies reikalavimus ant bepiločio orlaivio ir (arba) jo pakuotės turi būti nurodytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis;
12. ji turi būti varoma tik elektra;
13. ji turi būti pažymėta unikaliu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063-A-2019, *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*, 2019 m.;
14. joje turi būti įdiegtas tiesioginio nuotolinio identifikavimo įtaisas, kuris:
 - a) užtikrintų galimybę įkelti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį reikalaujamą UAS naudotojo registracijos numerį ir papildomą registracijos sistemos pateiktą numerį. Sistema turi patikrinti visos ženklų eilutės, kurią UAS naudotojas pateikė registracijos metu, vientisumą. Jei aptinkamas nenuoseklumas, UAS turi naudotojui pateikti pranešimą apie klaidą;
 - b) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrintų, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami bent toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami nešiojamieji prietaisai:
 - i UAS naudotojo registracijos numeris ir valstybės narės registracijos proceso metu suteiktas patikros kodas, nebent a punkte nustatyto nuoseklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;
 - ii unikalus bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis 13 punktą;
 - iii laiko žyma, bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
 - iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu;
 - v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis ir
 - vi nuoroda, ar UAS yra avarinės būsenos;
 - c) sumažintų galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas;

▼ M1

15. joje turi būti įdiegta geografinio orientavimo funkcija, kuri užtikrintų:
- a) sąsają duomenims su informacija apie oro erdvės ribas, susijusias su bepiločio orlaivio padėtimi ir aukščiu, nustatytas pagal UAS geografines zonas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 15 straipsnyje, įkelti ir atnaujinti, užtikrinančią, kad šių duomenų įkėlimo arba atnaujinimo procesas nepablogintų jų vientisumo ir nesumažintų patikimumo;
 - b) nuotolinio piloto išpėjimą apie nustatytą galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir
 - c) nuotolinio piloto informavimą apie bepiločio orlaivio būklę ir išpėtų, kai jo padėties nustatymo arba navigacijos sistemos negali užtikrinti tinkamo geografinio orientavimo sistemos veikimo;
16. jeigu bepiločiame orlaivyje yra įdiegta funkcija, ribojanti jo galimybę patekti į tam tikras oro erdvės zonas arba dalis, ši funkcija turi veikti taip, kad būtų užtikrinta sklaidi jos sąveika su bepiločio orlaivio skrydžio valdymo sistema, neigiamai nepaveikiant skrydžio saugos. Be to, nuotolinis pilotas turi būti aiškiai informuojamas apie atvejus, kai ši funkcija neleidžia bepiločiam orlaiviui patekti į minėtas oro erdvės zonas arba dalis;

▼ M3

17. UAS turi aiškiai išpėti nuotolinį pilotą, kai bepiločio orlaivio arba jo valdymo ir stebėjimo bloko baterija nusenka iki žemo lygio, kad nuotoliniam pilotui liktų pakankamai laiko saugiai nutupdyti bepilotį orlaivį;

▼ M1

18. joje turi būti įrengti:
- a) žiburiai bepiločiam orlaiviui kontroliuoti ir
 - b) bent vienas žalias mirksintis žiburys bepiločio orlaivio matomumui naktį užtikrinti, kad asmuo ant žemės galėtų atskirti bepilotį orlaivį nuo pilotuojamų orlaivių;
19. ji turi būti pateikiama rinkai su gamintojo instrukcija, kurioje būtų:
- a) nurodytos bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik šiomis):
 - bepiločio orlaivio klasė,
 - bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė,
 - bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus,
 - bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga
 - UAS naudotojo registracijos numerio įkėlimo į nuotolinio identifikavimo sistemą procedūros,
 - nuoroda į duomenų perdavimo protokolą, taikomą tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos signalui skleisti,

▼ M1

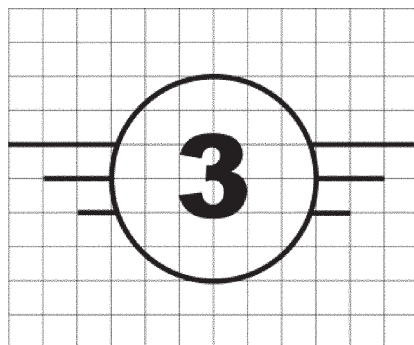
- garso galios lygis ir
 - bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiui ir bepiločio orlaivio valdymo ir kontrolės ryšio atkūrimo būdo aprašymas ir
 -
- b) aiškūs naudojimo nurodymai;
 - c) oro erdvės apribojimų įkėlimo į geografinio orientavimo funkciją procedūra;
 - d) techninės priežiūros nurodymai;
 - e) nesklandumų šalinimo procedūros;
 - f) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir skrydžius dieną ir (arba) naktį) ir
 - g) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;
20. prie jos turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 taikomi apribojimai ir pareigos;
21. jei joje įrengta tinklinė nuotolinio identifikavimo sistema, ji turi:
- a) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrinti, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami bent toliau nurodyti duomenys, kuriuos būtų galima gauti per tinklą:
 - i UAS naudotojo registracijos numeris ir registracijos valstybės narės registracijos proceso metu suteiktas patikros kodas, nebent 14 punkto a papunktyje nustatyto nuoseklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;
 - ii unikalus fizinis bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis 13 punktą;
 - iii laiko žyma, bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
 - iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu;
 - v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis ir
 - vi nuoroda, ar UAS yra avarinės būsenos;
 - b) sumažinti galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas.

▼ **M1**

4 DALIS

C3 klasės bepiločio orlaivio sistemai keliami reikalavimai

C3 klasės UAS paženkinama šiuo klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C3 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 25 kg, įskaitant krovinį, o didžiausias būdingas matmuo – mažesnis kaip 3 m;
2. didžiausias pasiekiamas aukštis virš pakilimo vietos turi būti apribotas iki 120 m arba turi būti įdiegta sistema, ribojanti pirmiau nurodytą aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos iki 120 m arba nuotolinio piloto pasirenkamos vertės. Jeigu naudojama pasirenkama vertė, skrydžio metu nuotoliniam pilotui turi būti teikiama aiški informacija apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
3. jos eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir valdymo ir kontrolės ryšiu, turi būti tokios, kad pakankamai kompetentingas nuotolinis pilotas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, pagal gamintojo instrukciją galėtų saugiai ją valdyti visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;
4. pririšamojo bepiločio orlaivio ištempto lyno ilgis turi būti ne didesnis kaip 50 m, o mechaninis stiprumas turi būti:
 - a) sunkesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip 10 kartų didesnis už tokio orlaivio svorį, esant didžiausiajai masei;
 - b) lengvesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip keturis kartus didesnis už jėgą, veikiančią esant didžiausiajai statinei traukai ir didžiausiojo leidžiamojo vėjo greičio skrydžio metu sukuriama aerodinaminei jėgai;
5. jei bepilotis orlaivis ne pririšamas, nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiui turi būti taikomas patikimas iš anksto žinomas metodas, kuriuo būtų atkuriamas bepiločio orlaivio valdymo ir kontrolės ryšys arba, jei tai nepavyksta, bepiločio orlaivio skrydis užbaigiamas taip, kad būtų sumažintas poveikis trečiosioms šalims ore ir ant žemės;
6. jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamuoju sparnu, pagal 14 dalies reikalavimus ant bepiločio orlaivio ir (arba) jo pakuotės turi būti nurodytas pagal 13 dalį nustatytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis L_{WA} ;
7. ji turi būti varoma tik elektra;
8. ji turi būti pažymėta unikaliu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063-A-2019, *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*, 2019 m.;

▼ M1

9. jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, turi būti įdiegtas tiesioginio nuotolinio identifikavimo įtaisas, kuris:

a) užtikrintų galimybę įkelti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį reikalaujamą UAS naudotojo registracijos numerį ir papildomą registracijos sistemos pateiktą numerį. Sistema turi patikrinti visos ženklų eilutės, kurią UAS naudotojas pateikė registracijos metu, vientisumą. Jei aptinkamas nenuoseklumas, UAS turi naudotojui pateikti pranešimą apie klaidą;

b) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrintų, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami bent toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami nešiojamieji prietaisai:

i UAS naudotojo registracijos numeris ir valstybės narės registracijos proceso metu suteiktas patikros kodas, nebent a punkte nustatyto nusekimo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;

ii unikalus bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis 8 punktą;

iii laiko žyma, bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu;

v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis ir

vi nuoroda, ar UAS yra avarinės būsenos;

c) sumažintų galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas;

10. joje būtų įdiegta geografinio orientavimo funkcija, kuri užtikrintų:

a) sąsają duomenims su informacija apie oro erdvės ribas, susijusias su bepiločio orlaivio padėtimi ir aukščiui, nustatytas pagal UAS geografines zonas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 15 straipsnyje, įkelti ir atnaujinti, užtikrinančią, kad šių duomenų įkėlimo arba atnaujinimo procesas nepablogintų jų vientisumo ir nesumažintų patikimumo;

b) nuotolinio piloto išpėjimą apie nustatytą galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir

c) nuotolinio piloto informavimą apie bepiločio orlaivio būklę ir išpėtų, kai jo padėties nustatymo arba navigacijos sistemos negali užtikrinti tinkamo geografinio orientavimo sistemos veikimo;

11. jeigu bepiločiame orlaivyje yra įdiegta funkcija, ribojanti jo galimybę patekti į tam tikras oro erdvės zonas arba dalis, ši funkcija turi veikti taip, kad būtų užtikrinta sklaidi jos sąveika su bepiločio orlaivio skrydžio valdymo sistema, neigiamai nepaveikiant skrydžio saugos. Be to, nuotolinis pilotas turi būti aiškiai informuojamas apie atvejus, kai ši funkcija neleidžia bepiločiam orlaiviui patekti į minėtas oro erdvės zonas arba dalis;

▼ M1

12. jei bepilotis orlaivis ne pririšamasis, turi būti įdiegta valdymo ir kontrolės ryšio linija, apsaugota nuo neteisėtos prieigos prie valdymo ir kontrolės funkcijų;

▼ M3

13. UAS turi aiškiai įspėti nuotolinį pilotą, kai bepiločio orlaivio arba jo valdymo ir stebėjimo bloko baterija nusenka iki žemo lygio, kad nuotoliniam pilotui liktų pakankamai laiko saugiai nutupdyti bepilotį orlaivį;

▼ M1

14. joje turi būti įrengti:
- a) žiburiai bepiločiam orlaiviui kontroliuoti ir
 - b) bent vienas žalias mirksintis žiburys bepiločio orlaivio matomumui naktį užtikrinti, kad asmuo ant žemės galėtų atskirti bepilotį orlaivį nuo pilotuojamų orlaivių;
15. ji turi būti pateikiama rinkai su gamintojo instrukcija, kurioje būtų:
- a) nurodytos bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik šiomis):
 - bepiločio orlaivio klasė,
 - bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė,
 - bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus,
 - bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga,
 - UAS naudotojo registracijos numerio įkėlimo į nuotolinio identifikavimo sistemą procedūros,
 - nuoroda į duomenų perdavimo protokolą, taikomą tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos signalui skleisti,
 - garso galios lygis,
 - bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiui ir bepiločio orlaivio valdymo ir kontrolės ryšio atkūrimo būdo aprašymas;
 - b) aiškūs naudojimo nurodymai;
 - c) oro erdvės apribojimų įkėlimo į geografinio orientavimo funkciją procedūra;
 - d) techninės priežiūros nurodymai;
 - e) nesklandumų šalinimo procedūros;
 - f) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir skrydžius dieną ir (arba) naktį) ir
 - g) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;
16. prie jos turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 taikomi apribojimai ir pareigos;

▼ M1

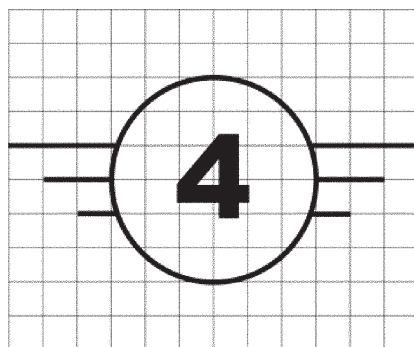
17. jei joje įrengta tinklinė nuotolinio identifikavimo sistema, ji turi:

- a) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrinti, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami bent toliau nurodyti duomenys, kuriuos būtų galima gauti per tinklą:
 - i. UAS naudotojo registracijos numeris ir registracijos valstybės narės registracijos proceso metu suteiktas patikros kodas, nebent 9 punkto a papunktyje nustatyto nuoseklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;
 - ii. unikalus bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis 8 punktą;
 - iii. laiko žyma, bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
 - iv. bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu;
 - v. nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis ir
 - vi. nuoroda, ar UAS yra avarinės būsenos;
- b) sumažinti galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas.

5 DALIS

C4 klasės bepiločio orlaivio sistemai keliami reikalavimai

C4 klasės UAS aiškiai paženkinama toliau nurodytu identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C4 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 25 kg, įskaitant krovinį;
2. ji turi būti saugiai valdoma ir manevruojama, kad nuotolinis pilotas pagal gamintojo instrukciją galėtų saugiai ją valdyti visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena, arba, jei taikytina, daugiau sistemų;
3. joje neturi būti galima naudoti automatinio valdymo režimų, išskyrus tokius, kurie padeda stabilizuoti skrydį nedarydami tiesioginio poveikio trajektorijai ir valdyti bepilotį orlaivį nutrūkus ryšiui, jeigu yra iš anksto nustatyta fiksuota skrydžio valdymo priemonių vieta nutrūkus ryšiui;

▼ M1

4. ji turi būti pateikiama rinkai su gamintojo instrukcija, kurioje būtų:
 - a) nurodytos bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik šiomis):
 - bepiločio orlaivio klasė,
 - bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė,
 - bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus,
 - bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga ir
 - bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus valdymo ir kontrolės ryšiui aprašymas;
 - b) aiškūs naudojimo nurodymai;
 - c) techninės priežiūros nurodymai;
 - d) nesklandumų šalinimo procedūros;
 - e) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir skrydžius dieną ir (arba) naktį) ir
 - f) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;
5. prie jos turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 taikomi apribojimai ir pareigos.

6 DALIS**Tiesioginio nuotolinio identifikavimo priedėliui keliami reikalavimai**

Tiesioginio nuotolinio identifikavimo priedėlis turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. užtikrinti galimybę įkelti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį reikalaujamą UAS naudotojo registracijos numerį ir papildomą registracijos sistemos pateiktą numerį. Sistema turi patikrinti visos ženklų eilutės, kurią UAS naudotojas pateikė registracijos metu, vientisumą. Jei aptinkamas nenuoseklumas, sistema turi UAS naudotojui pateikti pranešimą apie klaidą;
2. jis turi būti pažymėtas unikaliu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063-A-2019, *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*, 2019 m., ir pritvirtintu ant priedėlio ir jo pakuotės arba gamintojo instrukcijos taip, kad būtų įskaitomas;
3. realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrinti, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami bent toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami nešiojamieji prietaisai:
 - i UAS naudotojo registracijos numeris ir registracijos valstybės narės registracijos proceso metu suteiktas patikros kodas, nebent a punkte nustatyto nuoseklumo patikrinimo rezultatas yra neigiamas;

▼ M1

- ii unikalus fizinis priedėlio serijos numeris, atitinkantis 2 punktą;
 - iii laiko žyma, bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;
 - iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu ir
 - v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis;
4. sumažinti galimybę klastoti tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistemos funkcijas ir
 5. rinkai jis turi būti pateikiamas su gamintojo instrukcija, kurioje būtų nurodytas duomenų perdavimo protokolas, taikomas tiesioginio nuotolinio identifikavimo signalui skleisti, ir pateikti nurodymai kaip:
 - a) įrengti modulį bepiločiame orlaivyje ir
 - b) įkelti UAS naudotojo registracijos numerį.

7 DALIS**Atitikties vertinimo A modulis. Gamybės vidaus kontrolė**

1. Gamybės vidaus kontrolė yra atitikties vertinimo procedūra, kurią taikydamas gamintojas įvykdo šios dalies 2, 3 ir 4 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdamas visą atsakomybę, užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami gaminiai atitinka jiems taikomus reikalavimus, nustatytus 1, 5, 6, 16 arba 17 dalyje.

2. Techniniai dokumentai

Gamintojas parengia techninius dokumentus pagal šio reglamento 17 straipsnį.

3. Gamyba

Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėseną būtų užtikrinta pagaminto gaminio atitiktis šios dalies 2 punkte nurodytiems techniniams dokumentams ir jam taikomiems reikalavimams, nustatytiems 1, 5, 6, 16 arba 17 dalyje.

4. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija

1. Pagal šio reglamento 15 ir 16 straipsnius gamintojas kiekvieną gaminį, kuris atitinka jam taikomus reikalavimus, nustatytus 1, 5, 6, 16 arba 17 dalyje, paženkliną CE ženklu ir, jeigu taikytina, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu.
2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio modelio ES atitikties deklaraciją ir kartu su techniniais dokumentais saugo ją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos, kad nacionalinės institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje aiškiai nurodomas gaminys, kuriam ji parengta.

Atitinkamoms valdžios institucijoms paprašius, joms turi būti pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

5. Įgaliotasis atstovas

4 punkte nustatytas gamintojų pareigas jų vardu ir atsakomybe gali vykdyti įgaliotasis atstovas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

▼ M1

8 DALIS

Atitikties vertinimo B ir C moduliai. ES tipo tyrimas ir gamybos vidaus kontrolė pagrįsta tipo atitikties

Kai daroma nuoroda į šią dalį, atitikties vertinimo procedūra vykdoma pagal šioje dalyje pateiktus B (ES tipo tyrimas) ir C (gamybos vidaus kontrolė pagrįsta tipo atitikties) modulius.

B modulis**ES tipo tyrimas**

1. ES tipo tyrimas yra atitikties vertinimo procedūros dalis, kurios metu notifikuojoji įstaiga tiria techninį gaminio projektą, taip pat patikrina ir patvirtina, kad techninis gaminio projektas atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus 1–6, 16 ir 17 dalyse.
2. ES tipo tyrimas atliekamas kaip gaminio atitikties techniniam projektui vertinimas atliekant techninių dokumentų ir 3 punkte nurodytų patvirtinamųjų duomenų tyrimą ir numatomos produkcijos tipinių pavyzdžių arba vienos ar daugiau svarbiausių gaminio dalių tyrimą (apimančią produkcijos tipą ir projekto tipą).
3. Gamintojas vienai pasirinktai notifikuojamai įstaigai pateikia ES tipo tyrimo paraišką.

Paraiškoje nurodoma:

1. gamintojo pavadinimas ir adresas ir, jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas, atstovo pavadinimas ir adresas;
 2. rašytinis pareiškimas, kad ta pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuojamai įstaigai;
 3. techniniai dokumentai. Techniniai dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima įvertinti gaminio atitiktį taikomiems šio reglamento reikalavimams, ir juose pateikiama tinkama pavojaus (-ų) analizė ir įvertinimas. Techniniuose dokumentuose, kai taikytina, turi būti šio reglamento 17 straipsnyje nustatyti elementai;
 4. tipiniai numatomos produkcijos pavyzdžiai. Notifikuojoji įstaiga gali paprašyti pateikti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai vykdyti;
 5. techninio projekto sprendimo tinkamumą patvirtinantys duomenys. Pateikiant tuos patvirtinamuosius duomenis nurodomi visi naudoti dokumentai, visų pirma tais atvejais, kai atitinkami dariniai standartai ir (arba) techninės specifikacijos nebuvo taikomi (-os) arba buvo taikomi (-os) ne visa apimtimi. Prireikus į patvirtinamuosius duomenis įtraukiami atitinkamoje gamintojo laboratorijoje pagal kitas atitinkamas technines specifikacijas arba kitoje bandymų laboratorijoje jo vardu ir jo atsakomybe atliktų bandymų rezultatai.
4. Notifikuojoji įstaiga:

vertindama gaminį:

1. išnagrinėja techninius dokumentus ir patvirtinamuosius duomenis, kad įvertintų gaminio techninio projekto tinkamumą;

▼ M1

vertindama pavyzdį (-džius):

2. patikrina, ar pavyzdys (-džiai) pagamintas (-i) pagal techninius dokumentus, ir nustato, kurios dalys buvo suprojektuotos pagal taikytinas atitinkamų darniųjų standartų ir (arba) techninių specifikacijų nuostatas, o kurios – netaikant atitinkamų tų standartų nuostatų;
3. jei gamintojas nusprendė taikyti atitinkamuose darniuosiuose standartuose ir (arba) techninėse specifikacijose nustatytus sprendimus, atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus arba paveda juos atlikti, kad būtų patikrinta, ar šie sprendimai taikyti tinkamai;
4. jei atitinkamuose darniuosiuose standartuose ir (arba) techninėse specifikacijose nustatyti sprendimai nebuvo taikomi, atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus arba paveda juos atlikti, kad būtų patikrinta, ar taikant gamintojo pasirinktus sprendimus vykdomi atitinkami esminiai teisės akto reikalavimai;
5. susitaria su gamintoju dėl vietos, kurioje bus atliekami tyrimai ir bandymai.
5. Notifikuotoji įstaiga turi parengti vertinimo ataskaitą, kurioje būtų nurodyti pagal 4 punktą atlikti veiksmai ir jų rezultatai. Notifikuotoji įstaiga, nepažeisdama 8 punkte jai nustatytų įpareigojimų, visą tos ataskaitos turinį arba jo dalį paskelbia tik gavusi gamintojo sutikimą.
6. Kai tipas atitinka šio reglamento reikalavimus, notifikuotoji įstaiga turi išduoti gamintojui ES tipo tyrimo sertifikatą. Tame sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tyrimo išvados, atitinkami reikalavimų aspektai, kuriems taikomas tyrimas, jo galiojimo sąlygos (jei yra) ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys. Prie sertifikato gali būti pridedamas vienas arba daugiau priedų.

ES sertifikate ir jo prieduose turi būti visa reikiama informacija, kuria remiantis būtų galima įvertinti pagamintų gaminių atitiktį iširtam tipui ir atlikti naudojamų gaminių kontrolę.

Kai tipas neatitinka taikytinų šio reglamento reikalavimų, notifikuotoji įstaiga turi atsisakyti išduoti ES tipo tyrimo sertifikatą ir apie tai pranešti pareiškėjui, nurodydama išsamias atsisakymo priežastis.

7. Notifikuotoji įstaiga seka visuotinai pripažįstamas mokslo ir technikos naujoves, kurios rodo, kad patvirtintas tipas gali nebeatitikti taikomų šio reglamento reikalavimų, ir sprendžia, ar dėl tokių pokyčių būtina atlikti papildomus tyrimus. Jei taip, notifikuotoji įstaiga apie tai praneša gamintojui.

Gamintojas praneša notifikuotajai įstaigai, saugančiai su ES tipo tyrimo sertifikatu susijusius techninius dokumentus, apie visus patvirtinto tipo pakeitimus, kurie gali turėti įtakos gaminio atitikčiai esminiams šio reglamento reikalavimams arba to sertifikato galiojimo sąlygoms. Tokiems pakeitimams reikalingas papildomas patvirtinimas, pridedamas prie pirminio ES tipo tyrimo sertifikato.

▼ M1

8. Kiekviena notifikuoti įstaiga informuoja savo notifikuojančiąją instituciją apie jos išduotus arba panaikintus ES tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus ir periodiškai arba gavusi prašymą savo notifikuojančiai institucijai pateikia sertifikatų ir (arba) jų papildymų, kuriuos ji atsisakė išduoti arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo, sąrašą.

Kiekviena notifikuoti įstaiga informuoja kitas notifikuotąsias įstaigas apie ES tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus, kuriuos ji atsisakė išduoti, panaikino, sustabdė ar kitaip apribojo jų galiojimą, o gavusi prašymą – ir apie išduotus sertifikatus ir (arba) jų papildymus.

Komisija, valstybės narės ir kitos notifikuotosios įstaigos gali pateikusios prašymą gauti ES tipo tyrimo sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Komisija ir valstybės narės turi teisę pateikusios pagrįstą prašymą gauti techninių dokumentų kopijas ir notifikuotosios įstaigos atliktų tyrimų rezultatus.

Notifikuoti įstaiga saugo ES tipo tyrimo sertifikato, jo priedų ir papildymų kopijas, taip pat techninę bylą su gamintojo pateiktais dokumentais 10 metų po gaminio įvertinimo arba iki to sertifikato galiojimo pabaigos.

9. Gamintojas saugo ES tipo tyrimo sertifikato, jo priedų bei papildymų kopijas ir techninius dokumentus 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos, kad nacionalinės institucijos galėtų juos patikrinti.
10. Įgaliotasis gamintojo atstovas gali pateikti 3 punkte nurodytą paraišką ir vykdyti 7 bei 9 punktuose nurodytas pareigas, jei jos nurodytos įgaliojime.

C modulis**Atitiktis tipui, pagrįsta gamybos vidaus kontrole**

1. Gamybos vidaus kontrole pagrįsta tipo atitiktis – tai atitikties vertinimo procedūros dalis, kurios metu gamintojas įvykdo 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, taip pat užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami gaminiai atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir taikomus šio reglamento reikalavimus.
2. Gamyba

Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėseną būtų užtikrinta pagaminto gaminio atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam patvirtintam tipui ir taikomiems reikalavimams, nustatytiems 1–6, 16 ir 17 dalyse.

3. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija
 1. Pagal šio reglamento 15 ir 16 straipsnius gamintojas kiekvieną gaminį, kuris atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir taikomus reikalavimus, nustatytus 1–6, 16 ir 17 dalyse, paženkliną CE ženklu ir, jeigu taikytina, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu.

▼ **M1**

2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje aiškiai nurodomas gaminio tipas, kuriam ji buvo parengta.

Atitinkamoms valdžios institucijoms paprašius, joms turi būti pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

4. Įgaliotasis atstovas

3 punkte nustatytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

9 DALIS

Atitikties vertinimo H modulis. Visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis

1. Visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis – tai atitikties vertinimo procedūra, kurią taikydami gamintojai įvykdo 2 ir 5 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdami visą atsakomybę, užtikrina ir patvirtina, kad atitinkamas gaminyje atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus 1–6, 16 ir 17 dalyse.

2. Gamyba

Gamintojas taiko patvirtintą kokybės sistemą, apimančią atitinkamo gaminio projektavimą, gamybą, galutinį patikrinimą ir bandymą, kaip nurodyta 3 punkte, ir yra prižiūrimas, kaip nurodyta 4 punkte.

3. Kokybės sistema

1. Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti kokybės sistemą, kurią jis taiko atitinkamam gaminiui.

Paraiškoje nurodoma:

- a) gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia įgaliotasis atstovas – ir to atstovo pavadinimas (arba vardas ir pavardė) ir adresas;
- b) kiekvieno tipo gaminio, kurį ketinama gaminti, techniniai dokumentai, kuriuose, jei taikytina, pateikiami 10 dalyje nustatyti elementai;
- c) kokybės sistemos dokumentai;
- d) rašytinis pareiškimas, kad tokia pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai.

2. Kokybės sistema užtikrinama gaminio atitiktis šio reglamento reikalavimams.

Visi gamintojo priimti kokybės sistemos elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir metodiškai įforminami rašytinių veiklos strategijų, procedūrų ir instrukcijų forma. Kokybės sistemos dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima vienodai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Šiuose dokumentuose visų pirma tinkamai aprašoma:

- a) kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, vadovybės atsakomybė ir įgaliojimai, susiję su gaminių projektavimu ir kokybe;

▼ **M1**

- b) projekto techninės specifikacijos, įskaitant standartus, kurie bus taikomi, ir, jei bus taikomi ne visi atitinkami darnieji standartai, priemonės, kuriomis bus siekiama užtikrinti, kad būtų įvykdyti šio reglamento reikalavimai;
 - c) projekto kontrolės ir tikrinimo metodai, procedūros ir sistemingi veiksmai, kurie bus taikomi projektuojant atitinkamam gaminių tipui priklausančius gaminius;
 - d) atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo metodai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus naudojami;
 - e) tyrimai ir bandymai, kurie bus atliekami prieš gamybą, gamybos metu ir po jos, ir jų atlikimo dažnumas;
 - f) kokybės duomenų įrašai, kaip antai patikrinimų ataskaitos, bandymų duomenys, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos arba patvirtinimo ataskaitos ir t. t.;
 - g) priemonės, skirtos stebėti, ar užtikrinama reikiama projekto ir gaminių kokybė ir ar veiksmingai veikia kokybės sistema.
3. Notifikuotoji įstaiga įvertina kokybės sistemą ir nustato, ar ji atitinka 3 punkto 2 papunktyje nurodytus reikalavimus.

Ji daro prielaidą, kad kokybės sistemos elementai, kurie atitinka reikiamas atitinkamo darniojo standarto specifikacijas, atitinka ir tuos reikalavimus.

Be kokybės valdymo sistemų srities patirties, audito grupėje turi būti bent vienas narys, turintis atitinkamų gaminių vertinimo patirties ir išmanantis atitinkamo gaminio technologiją, taip pat audito grupė turi žinoti taikomas šio reglamento reikalavimus. Atliekant auditą surengiamas tikrinamasis vizitas gamintojo patalpose. Audito grupė peržiūri 3 punkto 1 papunkčio b punkte nurodytus techninius dokumentus, kad patikrintų gamintojo gebėjimą identifikuoti taikomus šio reglamento reikalavimus ir atlikti reikiamus tyrimus, kad užtikrintų gaminio atitiktį tiems reikalavimams.

Apie sprendimą pranešama gamintojui arba jo įgaliotajam atstovui.

Pranešime pateikiamos audito išvados ir motyvuotas sprendimas dėl įvertinimo.

4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusias pareigas ir užtikrinti, kad sistema toliau veiktų tinkamai ir efektyviai.
- Gamintojas praneša notifikuotajai įstaigai, kuri patvirtino kokybės sistemą, apie visus numatomus kokybės sistemos pakeitimus.
5. Notifikuotoji įstaiga įvertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema toliau atitiks 3 punkto 2 papunktyje nurodytus reikalavimus, ar ją reikia iš naujo įvertinti.

Notifikuotoji įstaiga savo sprendimą praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tyrimo išvados ir motyvuotas sprendimas dėl įvertinimo.

▼ M1

4. Notifikuotosios įstaigos vykdoma priežiūra
 1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų pareigas, susijusias su patvirtinta kokybės sistema.
 2. Gamintojas leidžia notifikuotajai įstaigai patekti į projektavimo, gamybos, tikrinimo, bandymų ar sandėliavimo vietas ir jas įvertinti, taip pat suteikia jai visą būtiną informaciją, visų pirma:
 - a) kokybės sistemos dokumentus;
 - b) kokybės ataskaitas, numatytas kokybės sistemos dalyje, skirtoje projektui, pvz., analizių, skaičiavimų, bandymų ir t. t. rezultatus;
 - c) gamybai skirtoje kokybės sistemos dalyje numatytus kokybės įrašus, kaip antai patikrinimų ataskaitas ir bandymų duomenis, kalibravimo duomenis, ir personalo kvalifikacijos ataskaitas ir t. t.
 3. Notifikuotoji įstaiga atlieka periodinį auditą, kad įsitikintų, jog gamintojas turi ir taiko kokybės sistemą, ir pateikia audito ataskaitą gamintojui.
 4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali iš anksto nepranešusi atvykti pas gamintoją. Tokių vizitų metu notifikuotoji įstaiga prirėkus gali atlikti bepiločių orlaivių arba UAS bandymus arba pavesti juos atlikti, kad patikrintų, ar kokybės sistema veikia tinkamai. Notifikuotoji įstaiga pateikia gamintojui savo vizito ataskaitą ir, jeigu buvo atlikti bandymai, bandymų ataskaitą.
5. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija
 1. Pagal šio reglamento 15 ir 16 straipsnius gamintojas kiekvieną gaminį, kuris atitinka taikomus šio reglamento reikalavimus, paženkliną CE ženklu ir, jeigu taikytina, UAS klasės identifikavimo ženklu ir, šios dalies 3 punkto 1 papunktyje nurodytos notifikuotosios įstaigos atsakomybe, – pastarosios identifikavimo numeriu.
 2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodomas gaminio tipas, kuriam ji buvo parengta.

Atitinkamoms valdžios institucijoms paprašius, joms turi būti pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.
6. Gamintojas 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos saugo šiuos dokumentus, kad nacionalinės institucijos galėtų juos patikrinti:
 1. 3 punkto 1 papunktyje nurodytus techninius dokumentus;
 2. dokumentus, susijusius su 3 punkto 1 papunktyje nurodyta kokybės sistema;
 3. 3 punkto 5 papunktyje nurodytus patvirtintus pakeitimus;
 4. 3 punkto 5 papunktyje ir 4 punkto 3 ir 4 papunkčiuose nurodytus notifikuotosios įstaigos sprendimus ir ataskaitas.

▼ **M1**

7. Kiekviena notifikuoti įstaiga informuoja savo notifikuojančiąją instituciją apie išduotus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus ir periodiškai arba gavusi prašymą savo notifikuojančiajai institucijai pateikia kokybės sistemos patvirtinimų, kuriuos ji atsisakė išduoti arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo, sąrašą.

Kiekviena notifikuoti įstaiga informuoja kitas notifikuotąsias įstaigas apie kokybės sistemos patvirtinimus, kuriuos ji atsisakė išduoti, sustabdė jų galiojimą arba panaikino, o gavusi prašymą – ir apie išduotus kokybės sistemos patvirtinimus.

8. Įgaliotasis atstovas

3 punkto 1 ir 5 papunkčiuose, 5 ir 6 punktuose nustatytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

10 DALIS

Techninių dokumentų turinys

Gamintojas parengia techninius dokumentus. Dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima įvertinti gaminio atitiktį taikomiems reikalavimams.

Jei taikytina, techniniuose dokumentuose pateikiami bent šie elementai:

1. išsamus gaminio aprašymas, pateikiant:
 - a) nuotraukas arba iliustracijas, kuriose būtų nurodyti jo išoriniai bruožai, ženklai ir vidinė struktūra;
 - b) programinės arba programinės aparatinės įrangos, naudojamos užtikrinti atitiktį šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, versijas;
 - c) gamintojo instrukciją ir įdiegimo nurodymus;
2. komponentų, surenkamųjų mazgų, grandinių ir kitų panašių susijusių elementų projektinis eskizas, gamybos brėžiniai ir schemas;
3. tiems brėžiniams, schemoms ir gaminio veikimui suprasti būtini aprašymai ir paaiškinimai;
4. visiškai arba iš dalies taikomų darnųjų standartų, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, sąrašas ir, jeigu tie darnieji standartai nebuvo taikomi, sprendinių, taikytų siekiant užtikrinti atitiktį 4 straipsnyje nustatytiems esminiams reikalavimams, aprašymas, įskaitant taikytų kitų susijusių techninių specifikacijų sąrašą. Jeigu darnieji standartai taikyti iš dalies, techniniuose dokumentuose nurodomos taikytos dalys;
5. ES atitikties deklaracijos kopija;
6. susijusios notifikuotosios įstaigos išduoto ES tipo tyrimo sertifikato ir jo priedų kopija, jeigu buvo taikomas 8 dalyje nustatytas atitikties vertinimo modulis;
7. projekto skaičiavimų, atliktų tyrimų rezultatai ir kiti susiję duomenys;
8. bandymų ataskaitos;
9. dokumentų, kuriuos gamintojas pateikė notifikuotajai įstaigai, jei tokių buvo, kopijas;

▼ **M1**

10. techninio projekto sprendimo tinkamumą patvirtinantys duomenys. Pateikiant šiuos patvirtinamuosius duomenis nurodomi visi naudoti dokumentai, ypač jei atitinkami darnieji standartai ir (arba) techninės specifikacijos buvo taikyti tik iš dalies. Prireikus į patvirtinamuosius duomenis įtraukiami atitinkamoje gamintojo laboratorijoje arba kitoje bandymų laboratorijoje jo vardu ir jo atsakomybe atliktų bandymų rezultatai;
11. gamybos ir laikymo vietų adresai.

11 DALIS

ES atitikties deklaracija

1. Gaminys (tipas, partija ir serijos numeris).
2. Gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo pavadinimas (arba vardas ir pavardė) ir adresas.
3. Ši atitikties deklaracija išduota tik gamintojo atsakomybe. *[jei tai pagalbinių įrenginių rinkinio deklaracija, rinkinio gamintojas gali nurodyti, kad šis sertifikatai grindžiamas UAS, kurios konvertavimą rinkinys užtikrina, sertifikatu.]*
4. Deklaracijos objektas *[gaminio identifikavimo informacija, pagal kurią ji būtų galima atsekti; prireikus kartu gali būti pateikiamas pakankamos raiškos spalvotas atvaizdas, pagal kurį būtų galima identifikuoti gaminius; jei tai pagalbinių įrenginių rinkinio deklaracija, nurodyti UAS, kurios konvertavimą rinkinys užtikrina, tipą].*
5. Pirmiau aprašyto deklaracijos objekto klasė yra ... *[nurodyti UAS klasės numerį, kaip nustatyta šio priedo 1–5, 16 ir 17 dalyse; jei tai pagalbinių įrenginių rinkinys, nurodyti klasę, į kurią konvertuojama UAS].*
6. Šios UAS įrangos garantuotasis garso galios lygis yra dB(A) *[taikoma tik ne nejudamojo sparno 1–3 klasių UAS]*
7. Pirmiau aprašytas deklaracijos objektas atitinka susijusius derinamuosius Sąjungos teisės aktus:
 - *[pateikti nuorodą į šį reglamentą ir priedą, susijusį su gaminio klase];*
 - arba kitus Sąjungos derinamuosius teisės aktus, jei taikytina.
8. Nuorodos į susijusius taikytus darniuosius standartus arba kitas technines specifikacijas, pagal kurias buvo deklaruota atitiktis. Nuorodos turi būti išvardijamos pateikiant jų identifikavimo numerius, versijas ir, jeigu taikytina, paskelbimo datas.
9. Kai taikoma, notifikuotoji įstaiga ... *[pavadinimas, numeris]* ... atliko ... *[dalyvavimo procese aprašymas]* ... ir išdavė ES tipo tyrimo sertifikatą.
10. Jei taikytina, pagalbinių įrenginių ir sudedamųjų dalių, įskaitant programinę įrangą, kurios leidžia bepiločiam orlaivui arba bepiločio orlaivio sistemai veikti pagal paskirtį ir yra įtrauktos į ES atitikties deklaraciją, aprašas.

11. Papildoma informacija:

Subjekto, kurio vardu pasirašoma, pavadinimas: ...

[išdavimo vieta ir data]:

[vardas ir pavardė, pareigos] [parašas]:

▼ **M1**

12 DALIS

Supaprastinta ES atitikties deklaracija

Supaprastinta ES atitikties deklaracija, nurodyta 14 straipsnio 3 dalyje, formuluojama taip:

— *[Gamintojo pavadinimas] pareiškia, kad UAS [UAS identifikavimo informacija: tipas arba serijos numeris] yra klasės [UAS – nurodyti gaminio klasės numerį, nustatytą šio priedo 1–5, 16 arba 17 dalyje; pagalbinių įrenginių rinkiniui – nurodyti klasę, į kurią konvertuojama UAS], o garantuotas garso galios lygis – dB(A) [tik ne nejudamojo sparno 1, 2, 3, 5 ir 6 klasių UAS]*

— ir atitinka reglamentus ... *[nurodyti visus reglamentus, kuriuos atitinka gaminy].*

— Su visa ES atitikties deklaracija galima susipažinti šioje svetainėje: *[svetainės adresas].*

13 DALIS

Triukšmo bandymo taisyklės

Šioje dalyje nustatomi ore sklindančio triukšmo matavimo metodai, taikomi nustatant 1, 2, 3, 5 ir 6 klasių bepiločių orlaivių A svertinį garso galios lygį.

Joje nustatomas pagrindinis skleidžiamojo triukšmo standartas ir išsamios bandymo taisyklės, taikomos matuojant garso slėgio lygį matavimo paviršiuje, gaubiančiame šaltinį, ir apskaičiuojant šaltinio sukeltą garso galios lygį.

1. PAGRINDINIS SKLEIDŽIAMOJO TRIUKŠMO STANDARTAS

Bepiloto orlaivio A svertinis garso galios lygis L_{WA} nustatomas pagal pagrindinį skleidžiamojo triukšmo standartą EN ISO 3744:2010 ir toliau nustatytus papildomus reikalavimus.

2. MONTAVIMO IR TVIRTINIMO SĄLYGOS

Bandymo zona:

Bepilotis orlaivis turi būti išlaikomas virš vienos atspindinčiosios (akustiniu požiūriu kietos) plokštumos. Bepilotis orlaivis turi būti pakankamu atstumu nuo visų garsą atspindinčių sienų, lubų ar kitų garsą atspindinčių objektų, kad būtų įvykdyti EN ISO 3744:2010 A priede nustatyti matavimo paviršiaus reikalavimai.

Paviršius, kuriame atliekami garso matavimai, ir mikrofonų išdėstymas

Bepilotį orlaivį visiškai apgaubia pusrutulio formos matavimo paviršius, kaip nustatyta EN ISO 3744:2010 7.2.3 skirsnyje.

Mikrofonų skaičius ir išdėstymas nustatyti EN ISO 3744:2010 F priede.

Matavimo paviršiaus atskaitos pradžia yra O taškas, esantis bazinėje plokštumoje tiesiai po bepiločiu orlaiviu.

3. ĮRENGINIO VEIKIMO SĄLYGOS BANDYMO METU

Triukšmo bandymai atliekami bepiloto orlaivio rotoriams sukantis greičiu, atitinkančiu maksimalios kilimo masės bepiloto orlaivio kybojimą.

▼ **M1**

Jeigu bepilotis orlaivis rinkai pateikiamas su pagalbinais įrenginiais, kuriuos jame galima įrengti, jis bandomas su tais pagalbinais įrenginiais ir be jų, esant visoms galimoms bepiločio orlaivio konfigūracijoms.

4. PAVIRŠIAUS LAIKINIO VIDUTINIO GARSO SLĖGIO LYGIO APSKAIČIAVIMAS

Ne mažiau kaip tris kartus išmatuojamas A svertinis paviršiaus laikinis vidutinis garso slėgio lygis esant kiekvienai bepiločio orlaivio konfigūracijai. Jei bent dvi iš trijų išmatuotų lygio verčių nesiskiria daugiau kaip 1 dB, toliau matuoti nereikia; priešingu atveju matuojama tol, kol bus gautos dvi vertės, kurios skiriasi ne daugiau kaip 1 dB. Paviršiaus laikinis vidutinis garso slėgio lygis, pagal kurį apskaičiuojamas garso galios lygis esant kuriai nors bepiločio orlaivio konfigūracijai, yra dviejų didžiausiųjų verčių, nesiskiriančių daugiau kaip 1 dB, aritmetinis vidurkis.

5. PATEIKTINA INFORMACIJA

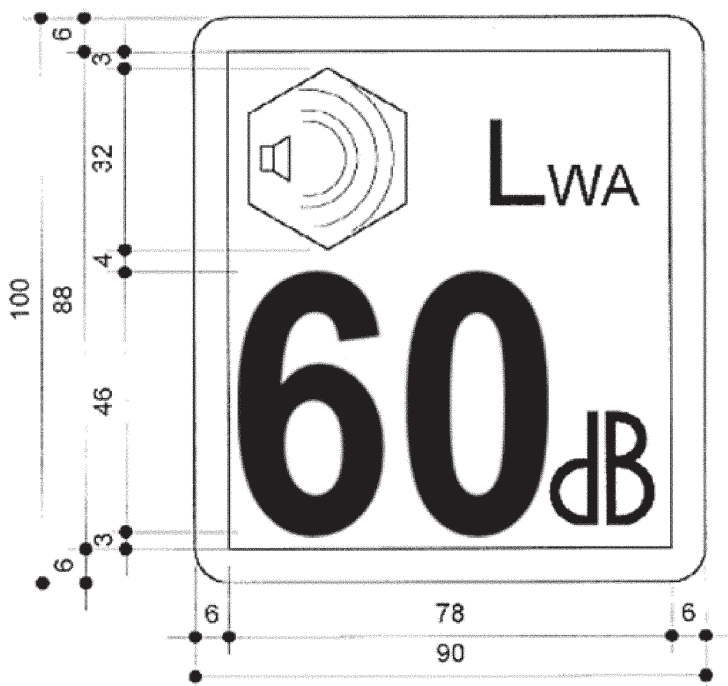
Ataskaitoje turi būti techniniai duomenys, kurių reikia bandomajam šaltiniui identifikuoti, taip pat triukšmo bandymo programos ir akustiniai duomenys.

A svertinio garso galios lygio vertė, kuri turi būti nurodyta ataskaitoje, yra didžiausioji iš verčių, gautų išbandžius įvairių konfigūracijų bepilotį orlaivį, suapvalinta iki artimiausio sveikąjo skaičiaus (jei trupmeninė dalis mažesnė nei 0,5, imamas artimiausias mažesnis sveikasis skaičius, o jei lygi 0,5 arba didesnė – artimiausias didesnis sveikasis skaičius).

14 DALIS

Garantuotojo garso galios lygio rodmuo

Garantuoto garso galios lygio rodmens ženklą turi sudaryti vienas skaičius, rodantis garantuotą garso galios lygį dB, toliau ženklas L_{WA} ir piktograma, kai ženklo forma yra tokia:

Jeigu, atsižvelgiant į įrenginio dydį, rodmuo mažinamas, turi būti laikomasi pirmiau pateiktame paveikslėlyje nurodytų proporcijų. Tačiau, jei įmanoma, rodmens aukštis turi būti ne mažesnis kaip 20 mm.

▼ **M1**

15 DALIS

Didžiausias garso galios lygis pagal bepiločio orlaivio klasę (įskaitant pereinamuosius laikotarpius)

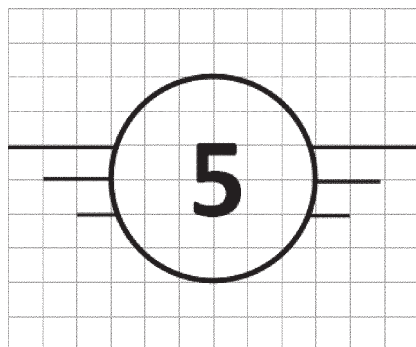
Bepiločio orlaivio klasė	Maksimali kilimo masė m , gramais	Didžiausias garso galios lygis L_{WA} , dB		
		nuo įsigaliojimo	praėjus 2 metams nuo įsigaliojimo	praėjus 4 metams nuo įsigaliojimo
C1 ir C2	$m < 900$	85	83	81
C2	$900 \leq m < 4\,000$	$85 + \frac{18,5}{900} \lg m$	$83 + \frac{18,5}{900} \lg m$	$81 + \frac{18,5}{900} \lg m$

Čia \lg – dešimtainis logaritmas.

16 DALIS

C5 klasės bepiločio orlaivio sistemai ir C5 pagalbiniais įrenginiais keliami reikalavimai

C5 klasės UAS paženkinama šiuo klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C5 klasės UAS turi atitikti 4 dalyje nustatytus reikalavimus, išskyrus 4 dalies 2 ir 10 punktuose nustatytus reikalavimus.

Be to, ji turi atitikti šiuos reikalavimus:

- (1) orlaivis turi būti ne su nejudamuoju sparnu, nebent būtų pririšamas;
- (2) jei joje yra geografinio orientavimo funkcija, ji turi atitikti 4 dalies 10 punkto reikalavimus;
- (3) skrydžio metu ji turi teikti nuotoliniam pilotui aiškią ir glaustą informaciją apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo taško;
- (4) jeigu orlaivis yra ne pririšamas, joje turi būti įdiegtas mažo greičio režimas, kurį gali pasirinkti nuotolinis pilotas ir kuriuo greitis žemės atžvilgiu apribojamas iki ne didesnio kaip 5 m/s;
- (5) jeigu orlaivis yra ne pririšamas, joje turi būti numatytos priemonės nuotoliniam pilotui nutraukti bepiločio orlaivio skrydį, kurios:
 - a) būtų patikimos, nuspėjamos ir nepriklausomos nuo automatinio skrydžio valdymo ir orientavimo sistemos; tai taikoma ir šių priemonių aktyvumui;
 - b) priverstų bepilotį orlaivį žemėti ir neleistų jam judėti horizontaliai naudojant variklių galią ir
 - c) apimtų bepiločio orlaivio smūgio dinamikos poveikio mažinimo priemones;

▼ **M1**

- (6) jei orlaivis yra ne pririšamasis, užtikrintų nuotoliniam pilotui priemones nuolat stebėti valdymo ir kontrolės ryšio kokybę ir gauti išpėjimą, kai tikėtina, kad ryšys bus prarastas arba pablogės tiek, kad pablogės skrydžio sauga, ir kitą išpėjimą, kai ryšys prarandamas, ir
- (7) be 4 dalies 15 punkto a papunktyje nurodytos informacijos, gamintojo instrukcijoje būtų pateiktas skrydžio nutraukimo priemonių aprašymas, kurio reikalaujama 5 punkte;
- (8) C5 klasės UAS gali sudaryti C3 klasės UAS, kurioje sumontuotas pagalbinių įrenginių rinkinys, užtikrinantis C3 UAS konvertavimą į C5 klasės UAS. Šiuo atveju C5 klasės etiketė tvirtinama ant visų pagalbinių įrenginių.

Pagalbinių įrenginių rinkiniu galima užtikrinti konvertavimą tik C3 klasės UAS, atitinkančios 1 punkto reikalavimus ir turinčios būtinas sąsajas pagalbiniam įrenginiams sumontuoti.

Pagalbinių įrenginių rinkinys neapima C3 klasės UAS programinės įrangos pakeitimų.

Pagalbinių įrenginių rinkinys turi būti suprojektuotas ir kiekvienas pagalbinis įrenginys identifiukuotas taip, kad užtikrintų UAS naudotojui galimybę iki galo ir teisingai sumontuoti C3 klasės UAS pagal pagalbinių įrenginių rinkinio gamintojo pateiktus nurodymus.

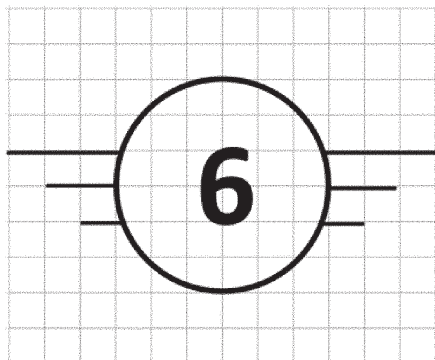
Pagalbinių įrenginių rinkinys gali būti rinkai pateikiamas atskirai nuo C3 klasės UAS, kurios konvertavimą jis užtikrina. Šiuo atveju pagalbinių įrenginių rinkinio gamintojas pateikia rinkai vieną konvertavimo rinkinį, kuris:

- (1) nepaveiktų C3 klasės UAS atitikties 4 dalies reikalavimams;
- (2) užtikrintų UAS, kurioje sumontuotas pagalbinių įrenginių rinkinys, atitiktį visiems papildomiems šioje dalyje nustatytiems reikalavimams, išskyrus pirmesnį 3 punktą, ir
- (3) būtų pateikiamas su gamintojo instrukcija, kurioje būtų:
- i) visų C3 klasės UAS, kuriose galima sumontuoti rinkinį, sąrašas ir
 - ii) nurodymai, kaip įrengti ir naudoti pagalbinių įrenginių rinkinį.

17 DALIS

C6 klasės bepiločio orlaivio sistemai keliami reikalavimai

C6 klasės UAS paženkinama šiuo klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C6 klasės UAS turi atitikti 4 dalyje nustatytus reikalavimus, išskyrus 2, 7 ir 10 punktuose nustatytus reikalavimus.

▼ M1

Be to, ji turi atitikti šiuos reikalavimus:

- (1) didžiausias horizontaliojo skrydžio greitis žemės atžvilgiu turi būti ne didesnis kaip 50 m/s;
- (2) jei joje yra geografinio orientavimo funkcija, ji turi atitikti 4 dalies 10 punkto reikalavimus;
- (3) skrydžio metu ji turi teikti nuotoliniam pilotui aiškią ir glaustą informaciją apie bepiločio orlaivio geografinę padėtį, greitį ir aukštį virš paviršiaus arba pakilimo taško;
- (4) joje turi būti numatytos priemonės, neleidžiančios bepiločiam orlaiviui kirsti horizontaliųjų ir vertikalųjų programuojamos naudojimo erdvės ribų;
- (5) joje turi būti numatytos priemonės nuotoliniam pilotui nutraukti bepiločio orlaivio skrydį, kurios:
 - a) būtų patikimos, nuspėjamos, nepriklausomos nuo automatinės skrydžio valdymo ir orientavimo sistemos ir nepriklausomos nuo priemonių, neleidžiančių bepiločiam orlaiviui kirsti horizontaliųjų ir vertikalųjų ribų, kaip reikalaujama 4 punkte; tai taikoma ir šių priemonių aktyvinimui; ir
 - b) priverstų bepilotį orlaivį žemėti ir neleistų jam judėti horizontaliai naudojant variklių galią;
- (6) joje turi būti numatytos bepiločio orlaivio trajektorijos programavimo priemonės;
- (7) joje turi būti numatytos priemonės nuotoliniam pilotui nuolat stebėti valdymo ir kontrolės ryšio kokybę ir gauti įspėjimą, kai tikėtina, kad ryšys bus prarastas arba pablogės tiek, kad pablogės skrydžio sauga, ir kitą įspėjimą, kai ryšys prarandamas, ir
- (8) be 4 dalies 15 punkto a papunktyje nurodytos informacijos, gamintojo instrukcijoje turi būti pateikta:
 - a) skrydžio nutraukimo priemonių aprašymas, kurio reikalaujama 5 punkte;
 - b) aprašymas priemonių, neleidžiančių bepiločiam orlaiviui kirsti horizontaliųjų ir vertikalųjų naudojimo erdvės ribų, nenumatytų atvejų erdvė, būtina dėl buvimo vietos vertinimo paklaidos, reakcijos laiko ir taisomojo manevro amplitudės, ir
 - c) atstumas, kurį, labiausiai tikėtina, nuskris bepilotis orlaivis aktyvius skrydžio nutraukimo priemones, apibrėžtas 5 punkte, į kurį UAS naudotojas turi atsižvelgti nustatydamas rizikos atsargą ant žemės.